

ÅRSBERETNING 2010 FOR SPAREBANKEN PLUSS

ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER 2010

Veksten i verdensøkonomien tok seg klart opp i 2010 etter det økonomiske tilbakeslaget som fulgte etter finanskrisen. Selv om det var store variasjoner mellom land og regioner var veksten i verdensøkonomien positiv. Økningen i global BNP utgjorde knappe 5 prosent og var avledet av den positive økonomiske utviklingen i fremvoksende økonomier.

Etter lavkonjunkturen i 2009 tok norsk økonomi seg opp igjen i løpet av annen halvdel av 2010. BNP for Fastlands-Norge økte med anslagsvis 2 prosent året sett under ett. I løpet av året forbedret arbeidsmarkedet seg, og arbeidsledigheten beveget seg ned mot 3 prosent.

Den underliggende inflasjonen i norsk økonomi falt gjennom 2010 bl.a. som følge av svake prisimpulser fra utlandet, avtakende lønnsvekst og lav kapasitetsutnyttelse. 12 måneders prisvekst justert for avgifter og energipriser, falt i løpet av året med 1,3 prosentpoeng til 1 prosent.

Økte investeringer i fastlandsøkonomien medførte at kredittetterspørsel fra ikke-finansielle foretak tok seg opp i annet halvår. Gjeldsveksten for foretakene ble 3,7 prosent for året sett under ett. Gjeldsveksten i husholdningene utgjorde 6,5 prosent ved utgangen av desember 2010.

Husholdningenes sparerate var svært høy på slutten av 2009 og ved inngangen til 2010. I siste halvår av 2010 tok imidlertid konsumet seg opp, som følge av lavt rentenivå og lav arbeidsledighet, samt positive forventninger til fremtiden.

Lav rente og forbedring i arbeidsmarkedet medførte at boligprisene økte med mellom 7 og 8 prosent fra 2009 til 2010. Boligprisene var ved utgangen av 2010 på et nivå som er historisk høyt målt i forhold til husholdningenes disponible inntekt.

For å motvirke den økonomiske nedturen etter finanskrisen ble det ført en ekspansiv finans- og pengepolitikk i mange land. I Norge medførte de ekstraordinære tiltakene at en større andel av petroleumsinntektene ble benyttet. Bankpakke 1 og 2 ble implementert høsten 2008 og våren 2009, samtidig som Norges Bank reduserte styringsrenten markert. I juni 2009 hadde styringsrenten nådd bunnen på 1,25 prosent. Siden dette tidspunktet har Norges Bank økt styringsrenten til 2 prosent. Dette er imidlertid fortsatt langt under det som anses som et langsiktig normalnivå, og Norges Bank anslår at styringsrenten vil øke med ett prosentpoeng i løpet av et års tid.

I 2010 var finansmarkedene preget av den høye statsgjelden i flere land innenfor EU. Det viste seg å bli nødvendig å innføre økonomiske krisetiltak i flere land. Situasjonen bidro til stor usikkerhet i investormarkedet og medførte stadig økende marginer på statslån til land med store underskudd i offentlige finanser og høy statsgjeld. Markedsuroen smittet over på det europeiske

banksystemet med indirekte effekter for Norge. Prisen på finansiering til banker nærmet seg i perioder nivåer som man så under finanskrisen.

Til tross for markedsuroen økte hovedindeksen på Oslo Børs med 18 prosent i 2010. På tilsvarende måte viste hovedbørsene i USA og Europa en positiv utvikling. Som følge av sterk økonomisk vekst i fremvoksende økonomier parallelt med konjunkturoslaget i andre land, fant det også sted en sterk prisvekst i de fleste råvaremarkeder.

VIRKSOMHETSOMRÅDE OG MARKED

Sparebanken Pluss er leverandør av tjenester innenfor finansiering, sparing og plassering, forsikring, pensjon og betalingsformidling.

I bankens visjon sies det blant annet følgende:

Sparebanken Pluss skal være "Banken for Sørlandet"; en ledende, solid og selvstendig bank med Sørlandet som sitt hovedmarked.

Banken har sitt hovedkontor i Kristiansand, og har totalt 16 kontorer, 11 i Vest-Agder og 5 i Aust-Agder. De siste seks årene har banken åpnet seks nye kontorer, - h.h.v. i Arendal, Grimstad, Søgne, Lillesand, Flekkefjord og Kvinesdal. De to sistnevnte åpnet henholdsvis i desember 2010 og i januar 2011. Banken har ytterligere planer om etableringer innenfor sitt kjerneområde.

De nye kontorene har tilført et stort antall nye kunder og har vært viktige for bankens totale vekst de senere år. Over 4 milliarder kroner, eller 15 prosent av bankens totale utlån, kan henføres til de nyetablerte kontorene.

Sparebanken Pluss har tre kontorer i Kristiansand og er den eneste banken med flere enn ett kontor i byen.

Utlånene, både absolutt og relativt, har i 2010 økt mest i bankens hovedmarked, - Agderfylkene. Andelen utlån i dette marked utgjør over 80 prosent av totalvolumet.

Størsteparten av utlånene utenfor Sørlandet kan knyttes til bankens avtale med de kristne organisasjonene (KNIF) og utflyttede sørlendinger. Hovedtyngden av denne kundegruppen er lokalisert i Oslo, Akershus, Stavanger, Bergen og Trondheim, og med Oslo som det klart største markedet med over 10 prosent av konsernets samlede utlån og over 3,1 milliarder kroner. Veksten har i 2010 vært noe sterkere i privatmarkedet enn i bedriftsmarkedet.

2010 er det andre året Sparebanken Pluss har benyttet Tennant Forsikring som leverandør av skade- og personforsikringer. Tennant eies 100 prosent av Gjensidige Forsikring.

Siden 2007 har Sørlandet Boligbyggelag og Sparebanken Pluss

samarbeidet om eiendomsmegling gjennom selskapet Pluss Garanti Eiendomsmegling AS. Selskapet har virksomhet i h.h.v. Kristiansand og Vennesla og har hatt en stor andel av borettslagsmarkedet, i tillegg til ordinære selveierboliger. Fra 1. februar 2011 ble virksomheten utvidet betydelig. Fortsatt skal borettslagsleiligheter og selveierboliger være en prioritert del av markedet, men i tillegg etableres en egen avdeling for nybygg og prosjekt. Størsteparten av virksomheten er organisert i Plussmegleren AS, som er en videreføring av Pluss Garanti Eiendomsmegling AS, mens borettslagsomsetningen skjer gjennom et nyetablert selskap, - Garanti Eiendomsmegling Kristiansand. Garanti er boligbyggelagens kjede for omsetning av borettslagsleiligheter. Ved oppstart vil selskapene ha tre kontorer, - h.h.v. i bankens lokaler i Vennesla, hos Sørlandet Boligbyggelag og i Skippergaten 10, - begge de to sistnevnte i Kristiansand. I forbindelse med utvidelse av virksomheten er det rekruttert seks nye meglere eksternt.

DRIFTSRESULTATET

Konsernet hadde i 2010 et driftsresultat etter tap på 352 mill. kroner, mot 369 mill. kroner i 2009. Resultatet tilsvarte 0,96 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital, mot 1,12 prosent året før.

Konsernets rentenetto utgjorde 451 mill. kroner. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde rentenettoen 1,23 prosent.

Andre driftsinntekter utgjorde 122 mill. kroner. Sett i forhold til 2009 er dette en reduksjon på 52 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak at posten "Netto verdiendringer og gevinst på verdipapirer og valuta" i fjor var 53 mill. kroner høyere enn i år. Verdiendringen er primært knyttet til IFRS prinsipper på obligasjonsporteføljen.

Sum driftskostnader utgjorde 196 mill. kroner og er redusert med 5 mill. kroner i forhold til 2009. Dette har sammenheng med at det i 1. kvartal ble inntektsført 20 mill. kroner som følge av endrede regler for AFP. Kostnadene i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde ved årsskiftet lave 0,54 prosent mot 0,61 for ett år tidligere.

Kostnader i prosent av inntekter holder seg på et meget lavt nivå. Tallet ved utgangen av 2010 var 34,2 prosent, mot 33,7 ett år tidligere.

TAP PÅ UTLÅN OG MISLIGHOLD

Banken hadde for 2010 en brutto tapskostnad på utlån og garantier på 28,0 mill. kroner. Inngang på tidligere konstaterte tap utgjorde 2,7 mill. kroner slik at banken dermed har en netto tapskostnad i 2010 på 25,3 mill. kroner.

Bankens nedskrivninger på grupper av utlån utgjorde ved årsslutt 91,9 mill. kroner som er 0,30 prosent av konsernets brutto utlån. Med den sammensetning av utlånsporteføljen som banken har på ulike næringer, og den risiko som ligger i porteføljen, vurderer styret at nedskrivningene er tilstrekkelige til å dekke kredittrisikoen i bankens utlånsportefølje.

Med virkning fra 31.12.2009 endret myndighetene grensen for misligholdsrapportering slik at en kundes engasjement vurderes som misligholdt dersom en termin ikke er betalt innen 30 dager etter forfall, eller en rammekreditt har vært overtrukket i mer enn 30 dager. Denne grensen var tidligere 90 dager, og sammenligningstall fra tidligere år er dermed korrigert. Gjennom 2010 har det vært en svak økning i brutto mislighold fra 175,9 mill. kroner til 200,2 mill. kroner.

Andelen av mislighold over 90 dager har økt fra 68,2 mill. kroner til 91,2 mill. kroner. Forholdet mellom brutto mislighold over 90 dager og brutto utlån utgjør dermed 0,43 prosent for morbank og 0,30 prosent for konsernet, mens tilsvarende tall for 2009 var henholdsvis 0,30 prosent og 0,25 prosent. Nivået betraktes som meget lavt.

Banken har gjennom mange år hatt meget lave tapskostnader, og dette var også gjeldende under finanskriseperioden i 2008 og 2009. For perioden 2011-2015 opprettholdes det en målsetting om at bankens totale tapsnivå fortsatt skal ligge under 0,25 prosent av brutto utlån.

OVERSKUDD OG DISPONERING

Årsoverskuddet, etter beregnet skattekostnad på 96 mill. kroner, utgjorde 256 mill. kroner for konsernet. Resultat etter skatt i 2009 var 260 mill. kroner.

For morbanken ble overskuddet for 2010 på 229 mill. kroner.

Styret foreslår at årsoverskuddet for Sparebanken Pluss på 229 mill. kroner disponeres som følger:

	(1 000 kr.)
Utbytte kr. 8,50 pr. egenkapitalbevis	10 625
Overført til utjevningsfond	8 828
Overført til grunnfondet	209 088

Under henvisning til lov om årsregnskap m.v. § 3-3, bekrefter styret at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og at årsregnskapet er satt opp under denne forutsetning. Konsernet driver ikke forsknings- og utviklingsaktiviteter.

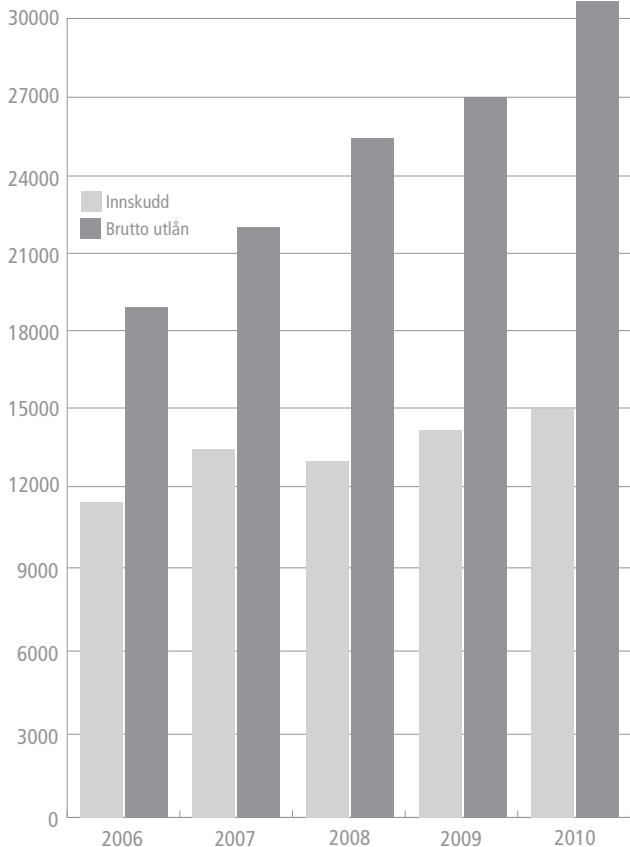
FORVALTNINGSKAPITAL

Ved utgangen av 2010 var forvaltningskapitalen 36.893 mill. kroner. Det er en økning i forhold til samme tid i fjor på 1.704 mill. kroner.

INNSKUDD

Innskudd fra publikum var ved utgangen av 2010 14.963 mill. kroner. Veksten fra 31.12.2009 har vært på 799 mill. kroner eller 5,6 prosent. Ved årsskiftet var 70,7 prosent av morbankens utlån finansiert ved kundeinnskudd. På konsernbasis utgjorde tallet 49,1 prosent. Veksten i forvaltningskapitalen søkes finansiert hovedsakelig gjennom innskudd og langsiktig opplåning i det norske og internasjonale penge- og kapitalmarkedet.

Innskudd/brutto utlån (mill. kroner)

UTLÅN

Konsernets brutto utlån pr. 31.12.2010 var 30.652 mill. kroner. Utlånsøkningen var 3.258 mill. kroner eller 11,9 prosent. Til sammenligning var utlånsveksten i 2009 på 7,4 prosent.

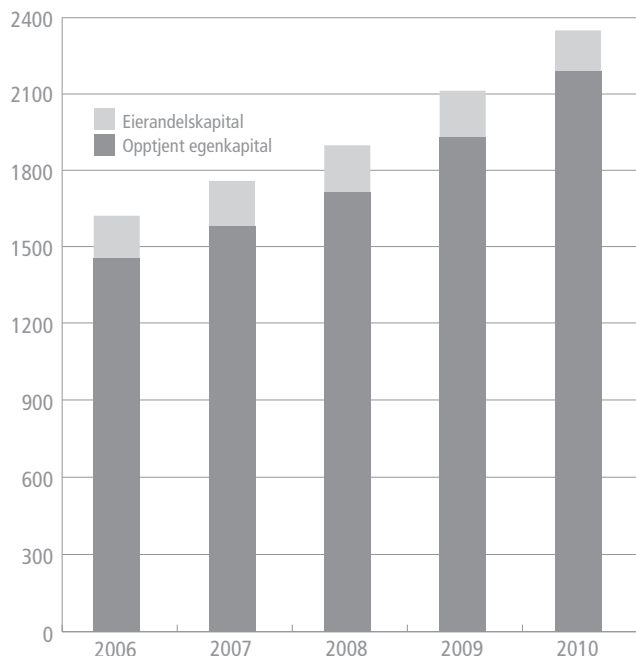
Konsernets utlån pr. 31.12.2010 er fordelt med 60,5 prosent på personmarkedet, 30,9 prosent på bedriftsmarkedet og 8,6 prosent på organisasjonsmarkedet. Tilsvarende tall pr. 31.12.2009 var 60,2 prosent, 30,9 prosent og 8,9 prosent.

SOLIDITET OG KAPITALDEKNING

Sparebanken Pluss er en meget solid bank. Ved utgangen av 2010 hadde konsernet en ansvarlig kapital på 3.086 mill. kroner, og kapitaldekningsprosenten var på 14,72 prosent for konsernet og 17,42 prosent for morbanken. Kjernekapitaldekningen utgjorde henholdsvis 12,84 prosent for konsernet og 15,16 prosent for morbanken.

Da EUs kapitaldekningsdirektiv, Basel II, ble implementert i Sparebanken Pluss fra 01.01.2008, valgte banken å benytte standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Banken vil imidlertid ha en løpende vurdering i forhold til om man på sikt skal søke om en IRB-godkjenning.

Sum egenkapital (mill. kroner)

En viktig del av de nye kapitaldekningsreglene er at banken skal foreta en jevnlig vurdering av bankens totalkapitalbehov basert på den risikoprofil samt styring og kontroll av risiko som banken har. (Internal Capital Adequacy Assessment Process – ICAAP). Prosessen skal bidra til at banken har en risikostyring og kontroll som gir oversikt over de risikoer som banken er eksponert for, og som sikrer at banken holder ansvarlig kapital som dekker disse risikoene på en tilstrekkelig måte. Styret har gjennomført denne kapitalvurderingen også i 2010, og Sparebanken Pluss har en størrelse på ansvarlig kapital som betydelig overstiger det behovet som fremkommer under ICAAP-prosessen. Dette er i samsvar med bankens ønske om å holde en høy strategisk buffer av ansvarlig kapital for å sikre stor handlefrihet. Betydningen av dette ble tydeliggjort gjennom finanskrisen i 2008/2009.

PLUSS BOLIGKREDITT AS

Pluss Boligkreditt AS er et heleid datterselskap av Sparebanken Pluss, og selskapet har konsesjon som kredittforetak med mulighet til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Hovedformålet med kredittforetaket er å sikre banken stabil og langsiktig finansiering til konkurransedyktige vilkår, og opprettelsen av Pluss Boligkreditt AS er en del av Sparebanken Pluss sin langsiktige strategi, hvor kredittforetakets hovedmålsetting vil være å utstede obligasjoner med fortrinnsrett mot nasjonale og internasjonale investorer. Gjennom etableringen av kredittforetaket har banken også vært i posisjon til å delta i myndighetenes byteordning der OMF kan byttes i statspapirer.

Ved utgangen av 2010 er det overført en boliglånsportefølje på

9.349 mill. kroner fra banken til Pluss Boligkreditt AS, og kredittforetaket har utstedt obligasjoner med fortrinnsrett på 8.400 mill. kroner. Store deler av denne beholdningen er byttet i statskasseveksler.

EGENKAPITALBEVIS

Oversikten over de 20 største egenkapitalbeviserne pr. 31.12.2010 framgår av note nr. 26. Resultat pr. egenkapitalbevis (morbank) ble kr. 15,56 mot kr. 17,26 på samme tid i fjor. For konsernet var tallene henholdsvis 17,46 og kr. 18,70. Styret vil foreslå overfor bankens forstanderskap å utdele et utbytte for 2010 på kr. 8,50 pr. egenkapitalbevis.

RISIKOSTYRING OG INTERN KONTROLL

Risiko er et grunnleggende trekk ved å drive bankvirksomhet, og risikostyring og -kontroll er et sentralt fokusområde for den daglige drift av banken og for styrets oppfølging.

Bankens risikostyring og internkontroll skal bidra til at bankens risiko styres på en måte som understøtter bankens strategiske målsettinger og bidrar til å sikre bankens langsiktige verdiskaping. De overordnede rammer for bankens risikostyring og -eksponering vurderes og fastsettes årlig av styret i forbindelse med vedlikehold av bankens interne strategi- og styringsdokumenter. Styret fastsetter konkrete mål og rammer for bankens kreditt risiko, markedsrisiko og likviditetsrisiko, samt fullmakter og en struktur for oppfølging og kontroll som innebærer rapporteringssystemer til ledelsen og styret for de ulike risikogrupper. Bankens har et mål om å ha en lav risikoeksponering, og det er en kontinuerlig prosess for å videreutvikle og forbedre bankens risikostyring.

De vesentligste risikofaktorene kan grupperes i finansiell risiko, operasjonell risiko samt strategisk og forretningsmessig risiko.

Finansiell risiko omfatter kreditt risiko, markedsrisiko (knyttet til bankens eksponering i rente-, valuta- og aksjemarkedet) samt likviditetsrisiko. Operasjonell risiko er risiko for tap som kan oppstå som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, systemer eller eksterne hendelser. Strategisk risiko knytter seg til de strategier, planer og endringer som banken har eller legger opp til i forhold til satsing i markedet, mens forretningsmessig risiko også omfatter renovmérisiko.

Banken har en løpende prosess knyttet til overvåking og vurdering av de ulike risikofaktorer. Med utgangspunkt i forskrift om risikostyring og internkontroll er det for samtlige hovedområder gjennomført internkontrolloppsummering og -bekreftelse, og det er også foretatt overordnet risikovurdering. Bankens har en egen risikostyringskomité. Etter styrets oppfatning er bankens risikostyring tilfredsstillende.

Kreditt risiko

Kreditt risiko er det vesentligste risikoområdet for banken, og defineres som risiko for tap som følge av at kunder eller motparter ikke oppfyller

sine forpliktelser overfor banken. Som en konsekvens av dette er dermed arbeidet med kreditt risiko høyt prioritert i daglig drift og i styrets oppfølging. Styret vedtar bankens kredittstrategi og kredittpolitikk, og kreditt risiko styres også gjennom kreditt rutiner, kredittprosesser og bevilgningsfullmakter. Det er bl.a. fastsatt rammer og måltall for forventet tap, konsentrasjonsrisiko og store kunder. Etterlevelse av bankens kredittpolitikk overvåkes av en uavhengig enhet i forhold til kundeavdelingene.

Bankens kunder med kredittengasjement blir klassifisert ved hjelp av et eget risikoklassifiseringssystem hvor kundene klassifiseres i misligholdsklasser hvor sannsynligheten for mislighold i løpet av en 12 måneders periode blir beregnet ut fra ulike interne og eksterne finansielle data. Porteføljen er inndelt i 10 ulike risikoklasser samt 2 risikoklasser for henholdsvis misligholdte engasjementer og engasjementer med tapsnedskrivninger som ikke er misligholdte. Risikoutvikling i porteføljen kartlegges ved hjelp av klassifiseringssystemet.

Markedsrisiko

Markedsrisiko oppstår som følge av åpne posisjoner i valuta-, rente- og egenkapitalinstrumenter. Risikoen er knyttet til tap i inntjening som følge av svingninger i markedspriser og kurser.

Styret fastsetter rammer for bankens markedsrisiko og stiller krav til rapporteringsform og frekvens. For at bankens ordinære virksomhet ikke skal påvirkes av effekten av bevegelser i markedspriser, er det fastsatt rammer, målt som forventet negativ resultat effekt, for egenkapital-, rente-, kredittspread- og valutaposisjoner.

I 2010 var bankens markedsposisjoner innenfor vedtatte retningslinjer.

Likviditetsrisiko

Bankens utlånsvirksomhet skal være langsiktig finansiert. For måling, styring og kontroll av likviditetsrisiko, er det etablert måltall for indikatorverdier som måler forholdet mellom langsiktig finansiering og illikvide aktiva, hvorav utlån utgjør en vesentlig del. Sammensetningen og målkrav for indikatorverdiene følger retningslinjer som er fastsatt av Finanstilsynet under risikobasert tilsyn. Ved årsskiftet var indikatorverdiene for Sparebanken Pluss innenfor styrevedtatte krav og bedre enn tilsvarende gjennomsnittstall for referansebankene, som Finanstilsynet følger særskilt.

Bankens likviditetsreserver i form av ubenyttet låneadgang i Norges Bank og beholdning av likvide verdipapirer var betydelige ved årsslutt, både i absolutt størrelse og sett i forhold til bankens refinansieringsbehov i 2011.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risiko for tap som fra ulike potensielle tapskilder knyttet til den løpende drift av banken. Dette kan oppstå som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne rutiner og prosesser, menneskelig

svikt eller utilstrekkelig kompetanse, svikt i IKT-systemer, kriminalitet eller interne misligheter, feil fra underleverandører m.m.

Banken har rutiner som dekker alle vesentlige områder, og internkontrollen er et viktig hjelpemiddel for å redusere den operasjonelle risikoen, både for avdekking og oppfølging.

Bankens sikkerhetssystemer er vedlikeholdt og periodisk testet gjennom året.

INTERNASJONAL RATING

For å kunne utvide mulighetene for finansiering både internasjonalt og fra ulike investorer iverksatte banken i 2010 en prosess for å få internasjonal rating. Moody's, et av verdens mest anerkjente ratingbyråer, ble valgt til å gjennomføre ratingen. I tillegg til at selve ratingresultatet vil ha en verdi for banken, vurderer styret at også prosessen har en verdi for banken i form av kvalitetsheving på ulike prosesser og rutiner.

I desember 2010 offentliggjorde Moody's Investor Service den første ratingen av banken. Som forventet fikk banken en meget god rating som uttrykkes i form av langsiktig rating på A2, kortsiktig "Issuer"-rating på Prime-1, og i tillegg har ratingen "Stable outlook".

I februar 2011 ble også obligasjoner med fortrinnsrett som utstedes

av Pluss Boligkreditt AS ratet av Moody's, og disse obligasjonene fikk høyeste oppnåelige rating med Aaa.

ORGANISASJON

Banken har et godt arbeidsmiljø, og systemer og rutiner er i samsvar med de krav som stilles i "Forskrift om Helse, Miljø og Sikkerhet".

Bankens virksomhet er ikke av en slik art at den forurensar det ytre miljø.

Likestilling/diskriminering

Sparebanken Pluss har som langsiktig mål å få relativ lik fordeling av kjønn på alle stillingsnivåer.

Det er for tiden en kvinneandel på 28 prosent blant bankens ledere og fagspesialister.

Blant bankens medarbeidere (ekskl. banksjefer) er det en lønnsindeks for menn på 112 og for kvinner 88.

Det er til sammen 7 ansatte som har stilling som avdelingsleder. Av disse er 3 kvinner. I 2010 ble en kvinne utnevnt til banksjef. I tillegg har 2 kvinner fått tittelen ass. banksjef, en tittel som nå innehas av 4 personer i banken.

Pr. 31.12.2010 hadde banken 197 ansatte med til sammen 180 årsverk. Av disse er kvinneandelen 51 prosent, og 49 prosent av kvinnene arbeider deltid. I løpet av 2010 er det rekruttert 8 nye medarbeidere til banken.

Bankens styre har 6 medlemmer, hvorav 3 kvinner og 3 menn.

Ved rekruttering skal alltid beste søker med etnisk minoritetsbakgrunn vurderes opp mot beste mannlige og beste kvinnelige søker. I tillegg skal beste kvinnelige søker vurderes opp mot beste mannlige søker.

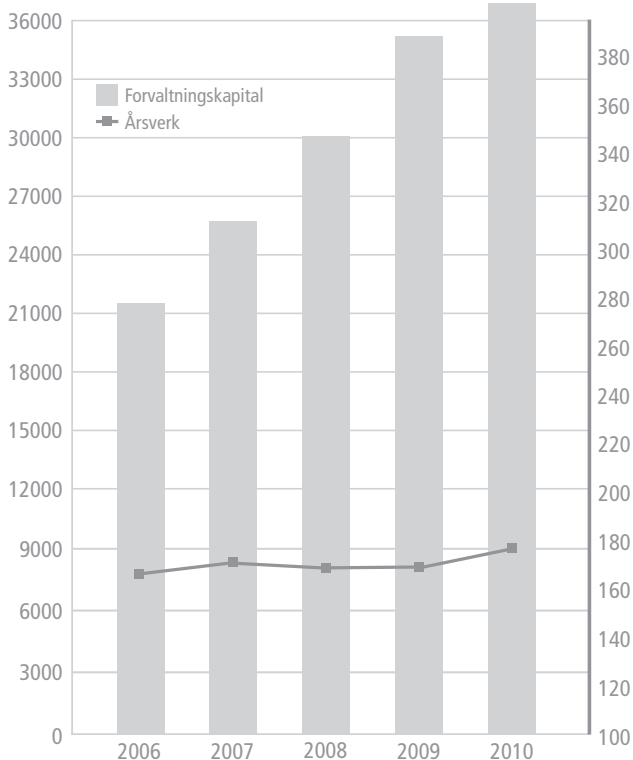
Sparebanken Pluss legger til rette for at ansatte med nedsatt funksjonsevne skal kunne stå i jobben. Alle nybygg/ombygging får såkalt universell utforming. Det innebærer at bygninger er tilrettelagt slik at alle mennesker skal kunne bruke dem på en likestilt måte så langt det er mulig, uten spesielle tilpasninger eller hjelpemidler.

Banken inngikk i desember 2010 ny avtale med NAV om Inkluderende Arbeidsliv.

Sykefraværet for 2010 var på 4,2 prosent, samme prosent som for 2009. Dette er fortsatt under gjennomsnittet for bransjen.

Andelen sykefravær i Sparebanken Pluss er fremdeles høyere for kvinner enn for menn, med henholdsvis 6,0 prosent for kvinner og 2,5 prosent for menn. Denne forskjellen er i samsvar med det man finner i tilsvarende bedrifter.

Utvikling i årsverk og forvaltningskapital (mill. kroner)

Autorisasjonsordning for Finansielle Rådgivere (AFR)

Krav om autorisasjon trer i kraft 1. april 2011. Banken har vedtatt at alle rådgivere på henholdsvis privat- og bedriftsmarkedet skal autoriseres. Dette innebærer autorisasjon av 108 personer. Pr. 31.12.2010 var 70 av disse ferdig autorisert. Autorisasjon av de resterende foregår fortløpende.

IFRS

Børsnoterte selskaper og selskaper som har gjeldsinstrumenter notert på børs, plikter å utarbeide konsernregnskap i samsvar med de internasjonale regnskapsstandarder (IFRS).

EIERSTYRING OG SELSKAPSELEDELSE

Forretningsgrunnlag, idegrunnlag og verdigrunnlag:

Bankens visjon er å være "Banken for Sørlandet", en ledende, solid og selvstendig bank med Sørlandet som sitt hovedmarked. Banken skal bidra til vekst og utvikling i landsdelen.

Som basis for sin virksomhet skal banken legge til grunn strenge krav til redelighet og god forretningsetikk. Banken legger derfor til grunn at ansatte skal ha høy grad av integritet og holdninger i samsvar med bankens etiske retningslinjer.

Styringsstruktur:

Bankens øverste organ er forstandskapet som er sammensatt av representanter for innskyterne, egenkapitalbeviserne, ansatte og offentlig oppnevnte, med ¼-part på hver gruppe. Forstandskapet velger en valgkomite som foreslår valg til bankens organer.

Banken ledes av et styre på seks medlemmer. Adm. direktør er ikke medlem av styret i henhold til sparebanklovenes bestemmelser, vedtatt i 2007. Ansatte har en representant i styret.

Banken har fastsatt egen rutine for vurdering av egnethetskravet til styremedlemmer og varamedlemmer til styret.

Styret har oppnevnt et eget revisjonsutvalg som har som hovedformål å se etter at banken har en uavhengig og effektiv ekstern og intern revisjon, og regnskaps- og risikorapportering i samsvar med lover og forskrifter.

Kontrollmekanismer:

Kontrollkomiteen er forstandskapets kontrollorgan for tilsyn med bankens virksomhet og består av 3 medlemmer. Komiteen avgir en årlig erklæring til forstandskapet, og avgir dessuten rapport til Finanstilsynet om sitt arbeid.

Banken har egen internrevisjon som rapporterer til styret. Internrevisor deltar i kontrollkomiteens møter.

Banken er underlagt "Forskrift om klargjøring av kontrollansvar,

dokumentasjon og bekreftelse av den interne kontroll". Det gis årlig rapport til styret.

Banken har en klar risikostrategi som uttrykkes i "Kredittdokumentet", "Finansdokumentet" og "ICAAP-dokumentet" som behandles årlig i styret. I tillegg kommer "Prinsipper for internkontroll" som er vedtatt av styret. Banken har generelt en lav risikoprofil.

Banken er dessuten underlagt Finanstilsynets regler for "Minstekrav til kapitaldekning og regler om store engasjementer med enkeltkunder i forhold til ansvarlig kapital".

I tillegg er banken bundet av Børsens regler om rapportering av egenhandler for primærinnsidere.

UTSIKTENE FOR 2011

Finanskrisen og resesjonen i verdensøkonomien ble tilbakelagt i 2010, og vekstutsiktene er positive også for kommende år.

I Europa er riktignok den økonomiske situasjonen sammensatt. Flere land sliter med store gjeldsproblemer som krever kraftige økonomiske innstramminger, noe som vil medføre svak økonomisk vekst. På den positive siden fremstår Sverige, Finland og Tyskland med økonomier som er påvirket av betydelig eksportøkning. Norge er i en særstilling i Europa, hvor den økonomiske utviklingen drives av innenlandsk etterspørsel.

Det er positive tegn å spore i amerikansk økonomi. USA har i mange år hatt store underskudd i handelen med utlandet. Under og etter finanskrisen har underskuddene også i offentlige finanser vært økende. Ytterligere skatteletter ble vedtatt på slutten av 2010. I kombinasjon med forventet lavere sparerate og fortsatt lave renter er det trolig at økt privat forbruk vil bidra til økonomisk vekst. Konjunkturutviklingen i USA var positiv i annen halvdel av 2010 med en annualisert vekst på rundt 3 prosent, og trenden antas å fortsette.

Aktiviteten i de fremvoksende økonomier, Brasil, Russland, India og Kina, vil være drivkraften for vekst i global BNP også i 2011. På lengre sikt vil imidlertid utviklingen med stadig økende olje- og råvarepriser, kunne få avgjørende betydning for internasjonal økonomi.

Det er å anta at sterk vekst i enkelte europeiske land spesielt i Tyskland, videre positiv utvikling i USA og drivkreftene i fremvoksende økonomier vil stimulere verdensøkonomien. De samme faktorene vil også bidra til at situasjonen i de gjeldstyngede landene i Europa kan forbedres gjennom 2011.

Aktiviteten i Norge har normalisert seg og tok fart mot slutten av 2010. Privat forbruk er tilbake som et viktig bidrag til videre økonomisk vekst. Investeringer i Fastlands-Norge har tatt seg opp

og kredittetterspørselen i bedriftene er økende. Samtidig er det slik at Norge som en liten åpen økonomi i et globalt finansmarked, vil påvirkes av de utfordringene som Europa står overfor kommende år. For norsk bankvesen vil dette kunne innebære høye finansieringskostnader dersom gjeldsproblemene i flere land slår sterkere inn i finanssektoren. Samtidig vil lav økonomisk vekst sannsynligvis innebære lave internasjonale renter. Dette vil kunne begrense Norges Banks muligheter i forhold til oppjusteringer av signalrenten. Derved vil bankene gis færre muligheter til å justere sine utlånsrenter. Opptrapping av investeringsplaner i bedriftene, normalisering av arbeidsledigheten kombinert med lave utlånsrenter forventes å medføre at kredittetterspørselen fra så vel bedrifter som husholdninger vil ta seg ytterligere opp i 2011.

Styret i Sparebanken Pluss regner med at bankens driftsresultat også for 2011 vil være tilfredsstillende, men uroen i flere lands økonomier og finansmarkeder, særlig i forhold til den høye gjeldsgraden, vil fortsatt kunne påvirke den norske økonomien negativt. Konkurransesituasjonen gjør det utfordrende å optimalisere utlånsrenter, innskuddsrenter og fundingkostnader.

Også bankens misligholds- og tapsutvikling vil bli påvirket av videre konjunkturutvikling, men det antas at tapene fortsatt vil være beskjedne.

AVSLUTTENDE BEMERKNINGER

Styret vil rette en takk til bankens ansatte og tillitsvalgte for nok et godt år for banken. Samtidig vil styret takke bankens kunder, egenkapitalbeveiere og øvrige forbindelser for oppslutningen om banken, og for den tillit de har vist banken i året som er gått.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL VERDIPAPIRHANDELLOVENS § 5-5

Styret og administrerende direktør i Sparebanken Pluss bekrefter at bankens og konsernets årsregnskap for 2010 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av bankens og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Videre bekreftes det at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til banken og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer banken og konsernet står overfor.

Kristiansand, 31. desember 2010
10. mars 2011

Arvid Grundekjøn
Formann

Norunn Tveiten Benestad
Nestformann

Kristin Wallevik

Peder Syrdalen

Magne Haug

Bente Pedersen

Stein A. Hannevik
Adm. direktør

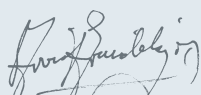
Resultatregnskap

Morbank			Millioner kroner	Note:	Konsern		
2008	2009	2010			2010	2009	2008
1 883	1 308	1 260	Renteinntekter	16	1 342	1 338	1 883
1 443	921	859	Rentekostnader	16	891	916	1 443
440	387	401	NETTO RENTEINNTEKTER		451	422	440
6	7	8	Utbytte og andre inntekter av verdipapirer	17	8	7	6
96	87	90	Provisjonsinntekter	17	86	87	96
14	13	13	Provisjonskostnader		13	13	14
-77	85	30	Netto verdiendring og gevinst på valuta og verdipapirer	17	33	85	-78
8	12	16	Andre driftsinntekter		9	9	8
19	177	131	SUM ANDRE DRIFTSINNTEKTER		122	174	18
169	165	157	Lønn og generelle administrasjonskostnader	18,33	159	166	169
10	11	11	Avskrivninger m.v. av varige driftsmidler	22	11	12	10
19	22	24	Andre driftskostnader		26	24	19
199	198	192	SUM DRIFTSKOSTNADER		196	201	199
260	366	339	DRIFTSRESULTAT FØR TAP		377	394	259
46	25	25	Tap på utlån, garantier m.v.	4,8,9,10,11	25	25	46
214	341	314	DRIFTSRESULTAT		352	369	213
67	101	86	Skatt på ordinært resultat	19	96	109	67
147	240	229	RESULTAT FOR REGNSKAPSÅRET		256	260	146
11,43	17,26	15,56	Resultat/utvannet resultat pr. egenkapitalbevis (i hele kroner)	26	17,46	18,71	11,36
Andre inntekter og kostnader							
147	240	229	RESULTAT FOR REGNSKAPSÅRET		256	260	146
16	3	-1	Estimatavvik for pensjoner	18	-1	3	16
131	237	229	Totalresultat		257	257	130

Balanse

Morbank								Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	Millioner kroner	Note:	31.12.10	31.12.09	31.12.08			
EIENDELER										
1 755	1 762	1 191	Kontanter og fordringer på sentralbanker		1 191	1 762	1 755			
88	81	696	Netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	4,32	107	81	88			
25 375	22 334	21 154	Netto utlån og fordringer på kunder	4,8,9,10,11	30 503	27 266	25 375			
0	10	7	Overtatte eiendeler		7	10	0			
2 440	10 211	10 772	Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	4,12	4 373	5 311	2 440			
154	172	205	Aksjer, andeler og egenkapitalbevis	20	205	171	154			
0	200	300	Eierinteresser i konsernselskaper	21	0	0	0			
15	0	0	Utsatt skattefordel	19	0	0	15			
258	266	276	Varige driftsmidler	22	277	268	258			
178	123	92	Andre eiendeler	23	92	123	178			
			Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader							
231	193	129	og opptjente ikke mottatte inntekter	23	136	196	231			
30 495	35 354	34 823	SUM EIENDELER		36 893	35 189	30 495			
GJELD OG EGENKAPITAL										
1 659	6 813	6 152	Gjeld til kredittinstitusjoner	13	6 152	6 617	1 659			
12 936	14 164	14 963	Innskudd fra og gjeld til kunder	15	14 963	14 164	12 936			
12 407	10 969	10 092	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	14	12 089	10 969	12 407			
206	128	172	Annen gjeld	24	172	128	206			
88	73	85	Betalbar skatt	19	95	81	88			
495	268	225	Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter	24	241	272	495			
92	93	74	Avsetninger for forpliktelses	18,24	74	93	92			
0	12	12	Utsatt skatt	19	12	12	0			
698	698	698	Ansvarlig lånekapital	6,25	698	698	698			
28 582	33 218	32 474	SUM GJELD		34 496	33 034	28 582			
EGENKAPITAL										
159	159	159	Innskutt egenkapital	26	159	159	159			
1 754	1 977	2 190	Opptjent egenkapital		2 238	1 996	1 753			
1 913	2 136	2 350	SUM EGENKAPITAL	26	2 397	2 155	1 912			
30 495	35 354	34 823	SUM GJELD OG EGENKAPITAL		36 893	35 189	30 495			
			Foreslått utbytte	27						
			Garantier og pantestillelser	30						

Kristiansand, 31. desember 2010
10. mars 2011

Arvid Grundekjøn
Formann

Norunn Tveiten Benestad
Nestformann

Kristin Wallevik

Peder Syrdalen

Magne Haug

Bente Pedersen

Stein A. Hannevik
Adm. direktør

Endringer i egenkapital

Konsern

MILLIONER KRONER	Egenkapital- bevis	Overkurs- fond	Sparebankens fond	Gave- fond	Utjevnings- fond	Sum
Balanse 01.01.2008	125	34	1 631	0	11	1 801
Utbetalt utbytte for 2007	0	0	-20	0	0	-20
Resultat	0	0	117	30	0	146
Andre inntekter og kostnader	0	0	-16	0	0	-16
Balanse 31.12.2008	125	34	1 712	30	11	1 912
Utbetalt utbytte for 2008	0	0	-15	0	0	-15
Resultat	0	0	249	0	11	260
Andre inntekter og kostnader	0	0	-3	0	0	-3
Balanse 31.12.2009	125	34	1 944	30	22	2 155
Utbetalt utbytte for 2009	0	0	-11	0	0	-11
Resultat	0	0	247	0	9	256
Andre inntekter og kostnader	0	0	1	0	0	1
Korrigert feil tidligere år ¹⁾	0	0	-5	0	0	-5
Balanse 31.12.2010	125	34	2 176	30	31	2 397

Morbank

MILLIONER KRONER	Egenkapital- bevis	Overkurs- fond	Sparebankens fond	Gave- fond	Utjevnings- fond	Sum
Balanse 01.01.2008	125	34	1 631	0	11	1 801
Utbetalt utbytte for 2007	0	0	-20	0	0	-20
Resultat	0	0	117	30	0	147
Andre inntekter og kostnader	0	0	-16	0	0	-16
Balanse 01.01.2009	125	34	1 712	30	11	1 913
Utbetalt utbytte for 2008	0	0	-15	0	0	-15
Resultat	0	0	229	0	11	241
Andre inntekter og kostnader	0	0	-3	0	0	-3
Balanse 31.12.2009	125	34	1 924	30	22	2 136
Utbetalt utbytte for 2009	0	0	-11	0	0	-11
Resultat	0	0	220	0	9	229
Andre inntekter og kostnader	0	0	1	0	0	1
Korrigert feil tidligere år ¹⁾	0	0	-5	0	0	-5
Balanse 31.12.2010	125	34	2 129	30	31	2 350

¹⁾ Det er avdekket en feil i tidligere år ved avleggelsen av regnskapet for 2010. Effekten er ført mot egenkapital i 2010. Effekten skulle vært ført mot egenkapitalen i forbindelse med overgangen til IFRS i 2009. Feilen har også virkning for utsatt skatt pr. 01.01.2010. Utfra en vesentlighetsvurdering er sammenlikningstall for 2009 ikke omarbeidet.

Viser til note 27 vedrørende foreslått utbytte for 2010 og note 26 vedrørende egenkapitalbevis og eierandelskapital.

Kontantstrømoppstilling

Morbank				Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	Millioner kroner	31.12.10	31.12.09	31.12.08
			Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
1 824	1 324	1 287	Renteinnbetalinger	1 366	1 445	1 824
-1 354	-958	-877	Renteutbetalinger	-898	-1 043	-1 354
4	7	8	Innbetalinger av utbytte	8	7	4
99	83	106	Andre innbetalinger	95	83	99
-201	-188	-213	Andre utbetalinger	-217	-194	-201
3	2	3	Inngang på konstaterte tap	3	2	3
-89	-88	-70	Utbetalinger av skatt	-78	-88	-89
-10	-6	-13	Utbetalinger av gaver	-13	-6	-10
-489	1 228	799	Endring av innskudd fra kunder	799	1 228	-489
-3 406	3 001	1 152	Endring utlån og fordringer på kunder	-3 265	-1 931	-3 406
-3 619	4 405	2 181	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-2 201	-497	-3 619
			Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
441	5 949	10 888	Innbetalinger vedr. verdipapirer	10 888	5 949	441
-1 207	-13 847	-11 552	Utbetalinger vedr. verdipapirer	-9 952	-8 747	-1 207
5	1	0	Innbetaling ved salg varige driftsmidler	0	1	5
-18	-30	-21	Utbetaling ved kjøp varige driftsmidler	-21	-33	-18
-15	82	-67	Endring andre fordringer	-67	82	-15
-794	-7 845	-752	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	848	-2 748	-794
			Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
12	7	-615	Endring utlån og fordringer på andre kredittinstitusjoner	170	7	12
475	5 153	-661	Netto endring av innsk. fra Norges Bank og andre kred.	-661	4 957	476
5 630	2 011	2 624	Innbetalinger av obligasjonsgjeld	4 621	2 011	5 630
-1 497	-3 450	-3 500	Utbetalinger av obligasjonsgjeld	-3 500	-3 450	-1 497
160	-258	162	Endring kortsiktig gjeld	162	-258	161
0	0	0	Ansvarlig lånekapital	0	0	0
-21	-15	-11	Utbetaling av utbytte	-11	-15	-21
4 760	3 448	-2 000	Netto kontantstrømmer finansieringsaktiviteter	782	3 252	4 760
347	7	-571	Netto endring likvider i året	-571	7	347
1 408	1 755	1 762	Likviditetsbeholdning 01.01.	1 762	1 755	1 408
1 755	1 762	1 191	Likviditetsbeholdning ved utgangen av perioden	1 191	1 762	1 755

Noter årsregnskapet 2010

Note	Side
Note 1 – Regnskapsprinsipper	13
Note 2 – Risikostyring i Sparebanken Pluss	17
Note 3 – Kapitaldekning	19
Note 4 – Kredittområdet og kredittrisiko	20
Note 5 – Renterisiko	22
Note 6 – Likviditetsrisiko	22
Note 7 – Valutarisiko	25
Note 8 – Utlån før nedskrivninger	25
Note 9 – Utlån og garantier fordelt etter geografisk område, sektor og næring	25
Note 10 – Misligholdte lån	28
Note 11 – Tap på utlån, garantier m.v.	29
Note 12 – Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	30
Note 13 – Gjeld til kredittinstitusjoner	31
Note 14 – Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	31
Note 15 – Innskudd fra og gjeld til kunder	32
Note 16 – Renteinntekter og rentekostnader	32
Note 17 – Andre driftsinntekter	33
Note 18 – Lønnskostnader og pensjon	34
Note 19 – Skatt	36
Note 20 – Aksjer, andeler og egenkapitalbevis	37
Note 21 – Eierinteresser i konsernselskaper	38
Note 22 – Varige driftsmidler	39
Note 23 – Andre eiendeler	39
Note 24 – Annen gjeld	40
Note 25 – Ansvarlig lånekapital	41
Note 26 – Egenkapitalbevis og eierandelskapital	41
Note 27 – Foreslått utbytte	41
Note 28 – Finansielle instrumenter etter kategori	42
Note 29 – Virkelig verdi av finansielle instrumenter	44
Note 30 – Pantstillelser og garantiansvar	48
Note 31 – Segmentrapportering	49
Note 32 – Opplysninger om nærstående parter	51
Note 33 – Godtgjørelser og liknende	52
Note 34 – Hendelser etter balansedagen og betingede utfall	54

Noter til regnskapet

NOTE 1 – REGNSKAPSPRINSIPPER

1. INNLEDNING

Sparebanken Pluss er en egenkapitalbevisbank. Banken har sitt forretningskontor i Kristiansand. Banken har flere avdelingskontorer i Agderfylkene. Banken kan innenfor rammene av vedtektene og den lovgivning som til enhver tid gjelder, utføre alle forretninger og tjenester som banker på generell basis har konsesjon til å utføre. Banken har konsesjon som verdipapirforetak.

I konsernet Sparebanken Pluss inngår Pluss Boligkreditt AS. Pluss Boligkreditt AS ble etablert med virkning fra 01.01.2009 for å tilby lån med pant i bolig innenfor 75 % av boligens verdi. Konserninterne transaksjoner, mellomværende og urealisert fortjeneste mellom konsernselskaper er eliminert.

Sparebanken Pluss har betydelig eierinteresse i Plussmegleren AS (tidligere Pluss Garanti Eiendomsmegling AS), men ikke kontroll over den finansielle og operasjonelle styringen. Betydelig innflytelse foreligger normalt for investeringer der konsernet har mellom 20 % og 50 % eierandel. Konsernet har pr. 31.12.2010 en eierandel i Plussmegleren AS på 49 %. Investeringen regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet og kostmetoden i selskapsregnskapet.

Sparebanken Pluss avlegger regnskapet i norske kroner (NOK) som er selskapets funksjonelle valuta.

Konsernregnskapet er endelig godkjent av Forstanderskapet 30. mars 2011. Forstanderskapet er bankens øverste organ.

2. GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGNSKAPET

Konsernregnskapet er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som er fastsatt av EU, publisert av International Accounting Standards Board (IASB) og som er pliktige pr. 31.12.2010.

Morselskapet avlegger regnskap etter IFRS og datterselskapet Pluss Boligkreditt AS avlegger regnskap etter reglene om forenklet IFRS.

Om ikke annet er angitt avrundes verdiene i regnskapet til nærmeste million.

Målegrunnlaget for både morbank og konsernregnskapet er historisk kost med følgende modifikasjoner;

- Eiendommer er vurdert til verdijustert kost.
- Finansielle eiendeler og forpliktelser, herunder derivater som vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultat.
- Finansielle instrumenter som inngår i sikringsbokføring.

3. SKJØNNMESSIGE VURDERINGER, ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

Utarbeidelse av regnskaper medfører at ledelsen gjør estimater og skjønnsmessige vurderinger. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige estimater, har høy grad av kompleksitet og hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for morbank- og konsernregnskapet er presentert under i punktene 3.2 og 3.3.

3.1. Generelt

Ved anvendelse av konsernets regnskapsprinsipper har selskapets ledelse på enkelte områder utøvd skjønn og lagt til grunn antagelser om fremtidige hendelser som grunnlag for regnskapsføringen. Det vil naturlig nok være en iboende usikkerhet knyttet

til regnskapsposter som bygger på bruk av skjønn og forutsetninger om fremtidige hendelser. Ved utøvelse av skjønn og fastsettelse av forutsetninger om fremtidige hendelser vil ledelsen se hen til tilgjengelig informasjon på balansedagen, historisk erfaring med lignende vurderinger, samt markedets og tredjeparters vurdering av de aktuelle forholdene. Selv om ledelsen legger til grunn sitt beste skjønn og bygger på de beste estimater som er tilgjengelig, må man påregne at faktiske utfall i enkelte tilfeller kan avvike vesentlig fra det som legges til grunn for regnskapsføringen. Estimater, antakelser og forutsetninger som representerer en betydelig risiko for vesentlige endringer i balanseført verdi på eiendeler og gjeld i løpet av neste regnskapsår, drøftes nedenfor.

3.2. Nedskrivninger på utlån

Vurdering av individuelle- og gruppemessige nedskrivninger vil alltid baseres på en betydelig grad av skjønn. Prediksjoner basert på historisk informasjon kan vise seg å bli feil fordi man aldri kan vite med sikkerhet hvilken relevans historiske data har som beslutningsgrunnlag. Når sikkerhetsverdier er knyttet til spesielle objekter eller bransjer som er i krise, vil sikkerhetene måtte realiseres i lite likvide markeder, og vurdering av sikkerhetsverdier vil i slike situasjoner være beheftet med betydelig usikkerhet.

3.3. Virkelig verdi av finansielle instrumenter

Virkelig verdi av finansielle instrumenter er til dels beregnet basert på forutsetninger som ikke er observerbare i markedet. Dette gjelder særlig ved fastsettelse av relevant påslag for kredittrisiko ved virkelig verdifastsettelse for fastrentepapirer i form av innlån, utlån og verdipapirer utstedt av andre. Ledelsen har i slike tilfeller basert sine vurderinger på den informasjon som er tilgjengelig i markedet kombinert med et beste skjønn. Slik informasjon vil blant annet være kredittvurderinger gjennomført av ledende markedsaktører.

4. FINANSIELLE INSTRUMENTER

4.1 Klassifisering

Finansielle instrumenter klassifiseres i en av følgende kategorier ved førstegangs innregning.

- Finansielle instrumenter pliktig til virkelig verdi med verdiendringer over resultat
- Finansielle instrumenter frivillig kategorisert til virkelig verdi med verdiendringer over resultat
- Lån og fordringer til amortisert kost
- Investeringer som holdes til forfall
- Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg

4.1.1 Finansielle instrumenter pliktig til virkelig verdi / finansielle derivater

Finansielle derivater skal vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Sparebanken Pluss har tatt følgende finansielle derivater i bruk: Opsjoner knyttet til rentebytteavtaler (swap), valutaterminer, valutabytteavtaler og aksjeindekser. Finansielle derivater vil bli balanseført til virkelig verdi og verdiendringer vil føres over resultat. Ved beregning av virkelig verdi legges markedets på enhver tid aktuelle rentekurve til grunn.

4.1.2 Finansielle instrumenter som frivillig vurderes til virkelig verdi

Konsernet velger ved førstegangs innregning å definere noen eiendeler eller forpliktelser til virkelig verdi med verdiendring over resultat dersom;

- Klassifiseringen reduserer en mismatch i måling eller innregning som ellers ville ha oppstått som følge av ulike regler for måling av eiendeler og forpliktelser

- De finansielle instrumentene inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi

I nevnte porteføljer inngår sertifikater og obligasjoner, fastrenteutlån og aksjer.

4.1.3 Lån og fordringer til amortisert kost

Kategorien omfatter i hovedsak utlån, fordringer og forpliktelser som ikke er bestemt regnskapsført til virkelig verdi.

4.1.4 Investeringer som holdes til forfall

Konsernet Sparebanken Pluss har øremerket et utvalg av obligasjonsbeholdningen som holde til forfall.

4.1.5 Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg

Konsernet Sparebanken Pluss har ikke benyttet seg av kategorien tilgjengelig for salg pr. 31.12.2010.

4.2 Måling

Finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi over resultatet, regnskapsføres til virkelig verdi på handelsdagen. Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost innregnes til transaksjonsprisen med fradrag eller tillegg for direkte transaksjonskostnader.

4.3 Etterfølgende måling

4.3.1 Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan byttes i, eller en forpliktelse kan gjøres opp i, ved en transaksjon mellom uavhengige parter. Dette betyr at for finansielle eiendeler er det kjøpskurser som benyttes, for finansielle forpliktelser er det salgskurser som benyttes og for derivater som vurderes netto er det midtkurser som benyttes.

4.3.1.1 Måling av finansielle instrumenter som omsettes i et aktivt marked

Finansielle instrumenter med omsetning i et aktivt marked verdsettes til observerte markedspriser.

4.3.1.2 Måling av finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked

Finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked verdivurderes ved bruk av verdsettelsesteknikker. Verdsettelsesteknikker baserer seg på nylig inngåtte transaksjoner mellom uavhengige parter, ved å referere til instrumenter med tilnærmet samme innhold eller ved diskontering av kontantstrømmer. Verdsettelse baserer seg så langt som mulig på eksternt observerte parameterverdier.

Virkelig verdi på rentebærende verdipapirer fastsettes på bakgrunn av etablerte markedsverdier rapportert fra ledende eksterne markedsaktører, eller ved at virkelig verdi kalkuleres på grunnlag av markedets aktuelle rentekurve og kredittspreadkurve til enhver tid.

Ved beregning av virkelig verdi på inngåtte renteswapper legges markedets på enhver tid aktuelle interbank rentekurve til grunn.

For aksjer som ikke er børsnoterte eller handles aktivt, bygger verdiendringen i hovedsak på verdsettelse utført av andre. Dersom dette ikke er tilgjengelig, verdsettes aksjene eller andelene med utgangspunkt i tilgjengelig regnskapsinformasjon og det gjøres en vurdering av åpenbare merverdier eller behov for nedskrivning.

Fastrenteutlån omsettes ikke i et aktivt marked. Dermed må det fastsettes en markedsspread for lånene pr. 31.12. Banken har delt dette opp i kategoriene, personmarked (PM), store næringsengasjementer, øvrige næringsengasjementer. For

personmarkedet er kredittspreadene vurdert etter gjeldende prisliste for fastrenteutlån. For store næringsengasjementer (50 største) er kundene og spread individuelt vurdert utfra hva den enkelte kunde ville kunne fått som spread/margin pr. 31.12. For øvrige næringslån er det beregnet verdi med en spread som representerer et snitt av hva mindre fastrentelån til næringskunder ville vært pr. 31.12. (bygger på erfaringer og faktiske diskonterte fastrentelån før 31.12.)

4.3.2 Måling av finansielle garantier

Finansielle garantier vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Den virkelige verdien beregnes ved å neddiskontere forventet fremtidig kontantstrøm, basert på en beregnet gjennomsnittlig løpetid for garantiene.

4.3.3 Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost. Inntektene beregnes da etter instrumentets effektive rente.

Amortisert kost er definert som balanseført verdi ved førstegangs måling, justert for mottatte/betalte avdrag, eventuell akkumulert periodisering av gebyrer, provisjoner og lignende, samt eventuelle nedskrivninger.

Effektiv rentemethode er en metode som beregner amortisert kost og som periodiserer renteinntekter/kostnader til relevant periode. Renteinntekter inntektsføres etter effektiv rentes metode. Den effektive rentesatsen er den renten som neddiskonterer lånets kontantstrømmer over forventet løpetid til lånets amortiserte kost på etableringstidspunktet. Det innebærer at en eventuell forskjell mellom lånets opprinnelige balanseførte verdi og påløpte verdi blir periodisert over lånets forventede løpetid.

4.3.4 Nedskrivning av finansielle eiendeler

Tap på utlån beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente. Bruk av effektiv rentes metode innebærer at det foretas regnskapsføring av renteinntekter på engasjement som er nedskrevet. For slike lån inntektsføres interrenten på etableringstidspunktet korrigert for renteendringer frem til tidspunktet for nedskrivning. Det inntektsføres renter basert på lånets nedskrevne verdi.

I resultatregnskapet består posten tap på utlån av konstaterte tap, endringer i nedskrivninger på lån og avsetninger på garantier, samt inngang på tidligere konstaterte tap. Tap på utlån er basert på en vurdering av bankens utlåns- og garantiportefølje i henhold til IAS 39. Banken fastsetter tap på utlån og garantier på kvartalsvis basis. Misligholdte og tapsutsatte engasjementer følges opp med løpende vurderinger.

4.3.4.1 Verdireduksjon på utlån og individuelle tapsnedskrivninger

Nedskrivning for tap foretas når det foreligger objektive indikasjoner for at et utlån har verdifall som følge av svekket kredittverdighet. En nedskrivning blir reversert når tapet er redusert og objektivet kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet. Alle utlån som anses som vesentlige blir vurdert for å se om det foreligger objektive indikasjoner på svekket kredittverdighet, og den objektive indikasjonen med stor sannsynlighet vil medføre redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Objektive indikasjoner vil kunne være mislighold, konkurser, gjeldsordning, illikviditet eller andre vesentlige finansielle problemer. Nedskrivningen beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og beregnet nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer. Neddiskontering skjer til effektiv rente.

4.3.4.2 Gruppenedskrivninger

Utlån som ikke har vært gjenstand for individuelle nedskrivninger inngår i gruppenedskrivninger. Utlånene inndeles i grupper med tilnærmet like risikoegenskaper mht betjeningsevne. Gruppenedskrivninger beregnes på undergrupper av utlån der det foreligger objektive hendelser som viser at den fremtidige kontantstrøm

for betjening av engasjementene er svekket. Gruppenedskrivninger foretas for å dekke forventede kredittap forårsaket av inntrufne hendelser og skal ta høyde for tap som ligger i porteføljen på måletidspunktet, men som ennå ikke er identifisert på enkeltengasjementsnivå. Objektive hendelser vil kunne være negativ utvikling i risikoklassifisering, negativ utvikling i sikkerhetsverdier eller negativ bransjeutvikling.

4.3.4.3 Konstaterte tap

Når det er overveiende sannsynlig at tap er endelige bokføres disse som konstaterte tap. Dette omfatter tap hvor banken har mistet sitt krav overfor debitor ved konkurs, ved stadfestet akkord, ved utleggsforretning som ikke har ført frem, ved rettskraftig dom og ved gjeldsettergivelse. Dette gjelder også i de tilfeller banken på annen måte har innstilt inndrivelse eller gitt avkall på deler av eller hele engasjementer. Noen konstaterte tap vil være dekket gjennom tidligere foretatte individuelle tapsnedskrivninger, og konstateringen vil da føres mot tidligere avsetning. Konstaterte tap uten dekning i individuell tapsnedskrivning, samt over- eller underdekning i forhold til tidligere tapsnedskrivninger resultatføres.

4.4 Presentasjon i balanse og resultatregnskap

4.4.1 Utlån

Utlån balanseføres enten som utlån og fordringer på kredittinstitusjon eller utlån og fordringer på kunder. Renteinntekter inngår i resultatregnskapet under renteinntekter. Verdiendringer som skyldes nedskrivninger føres i resultatet under tap på utlån, garantier m.v.

Verdiendringer på fastrenteutlån som er valgt til virkelig verdi inngår i resultatet under netto verdiendringer og gevinst på valuta og verdipapirer.

4.4.2 Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer

I balanseposten inngår konsernets sertifikat og obligasjonsbeholdning. Alle verdiendringer føres i resultatregnskapet under netto verdiendringer og gevinst på valuta og verdipapirer.

4.4.3 Aksjer, andeler og egenkapitalbevis

I balanseposten inngår konsernets aksjer som føres til virkelig verdi. Alle verdiendringene føres i resultatregnskapet under netto verdiendringer og gevinst på valuta og verdipapirer.

4.4.4 Andre eiendeler

I balanseposten inngår finansielle derivater og verdiendringer knyttet til derivatene føres i resultatregnskapet under netto verdiendringer og gevinst på valuta og verdipapirer.

4.4.5 Gjeld til kredittinstitusjoner og innskudd fra og gjeld til kunder

I balanseposten inngår forpliktelser til kredittinstitusjoner og kunder. Rentekostnader føres i resultatregnskapet under rentekostnader.

4.4.6 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

I balanseposten inngår utstedt verdipapirgjeld. Rentekostnader føres i resultatregnskapet under rentekostnader. Andre verdiendringer føres i resultatregnskapet under netto verdiendringer og gevinst på valuta og verdipapirer. Dette dreier seg i hovedsak om ineffektivitet i sikringen vedrørende sikringsbokføring på utstedte fastrenteobligasjoner.

4.4.7 Annen gjeld

I balanseposten inngår finansielle derivater og garantier. Verdiendringer knyttet til derivatene føres i resultatregnskapet under netto verdiendringer og gevinst på valuta og verdipapirer. Verdiendringer knyttet til garantier føres i resultatregnskapet under tap på utlån, garantier m.v.

4.4.8 Ansvarlig lånekapital

I balanseposten inngår utstedte ansvarlige lån. Rentekostnader føres i resultatregnskapet som rentekostnad.

5. SIKRINGSBOKFØRING

Sparebanken Pluss har funnet det hensiktsmessig å velge sikringsbokføring når det gjelder bankens funding til fastrentevilkår der sikringen er effektiv innenfor 80 % til 125 %. Sikringen dekker renterisiko i obligasjonene.

Sparebanken Pluss benytter virkelig verdi sikring. Sikringen måles og dokumenteres hvert kvartal for å påse at sikringen er effektiv. Som metode for å måle effektiviteten av sikringen benyttes dollar-offset metode.

Når sikringen er etablert og effektiv vil virkelig verdi av renteswap balanseføres til virkelig verdi. Obligasjonene balanseføres til amortisert kost og endringen i virkelig verdi knyttet til den sikrede risikoen føres som et tillegg eller fradrag i finansiell gjeld.

Så lenge sikringen er effektiv vil ineffektiviteten i sikringen resultatføres, men ikke verdiendringer knyttet til kredittrisiko.

Dersom det skulle inntreffe forhold som gjør at sikringen ikke er effektiv vil banken/konsernet måtte amortisere verdjusteringen og resultatføre dette frem til forfall for obligasjonen.

6. REGNSKAPSFØRING AV VALUTAKURSEFFEKTER

Inntekter og kostnader i valuta er omregnet til norske kroner etter kursene på transaksjonstidspunktet.

Balanseposter i valuta er sikret ved tilsvarende poster på motsatt side i balansen eller ved gjennomføring av sikringshandler. Valutaderivater (valutaterminer) handlet mot kunder avdekkes på tilsvarende måte mot annen ekstern motpart. Eiendeler og gjeld i fremmed valuta er omregnet til norske kroner etter bankenes midtkurser på balansedagen.

7. VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost fratrasket akkumulerte av- og nedskrivninger. Ordinære avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes forventede økonomiske levetid. Dersom den virkelige verdi av et driftsmiddel er vesentlig lavere enn bokført verdi, og dette skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående, skrives driftsmiddelet ned til virkelig verdi.

Det er foretatt dekomponering ved at det er beregnet verdi av tomt, tekniske installasjoner og bygning. Tomter avskrives ikke. Tekniske anlegg avskrives over antatt levetid og det regnes ikke noen utrangeringsverdi. Bygninger avskrives over antatt levetid uten utrangeringsverdi. Påkostninger og periodisk vedlikehold avskrives over antatt levetid.

I forbindelse med overgang til IFRS i 2009 ble alle eiendommer revaluert til virkelig verdi pr. 01.01.2008. Virkelig verdi ble fastsatt ved takster fra ekstern eiendomsmegler.

8. PENSJONSKOSTNADER OG – FORPLIKTELSE

I tråd med IAS 19 er både forpliktelser knyttet til kollektive ordninger i livsforsikringsselskap og usikrede forpliktelser inntatt i regnskapet i samsvar med beregninger utført av ekstern aktuar. Årets netto pensjonskostnad består av nåverdien av årets pensjonsopptjening og rentekostnad på pensjonsforpliknelsen, fratrasket forventet avkastning på pensjonsmidlene og korrigert for den fordelte virkning av endringer i pensjonsplan, estimer og avvik. Netto pensjonskostnad inngår i posten lønn og generelle administrasjonskostnader. Endringer i estimatavik regnskapsføres mot egenkapital og planendringer blir resultatført løpende.

9. SKATT

Skatt periodiseres som en kostnad uavhengig av betalingstidspunktet. Skattekostnaden reflekterer således årets og fremtidig betalbar skatt som følge av årets aktivitet. Skatt som ventes utlignet på årets resultat inngår i årets skattekostnad og benevnes betalbar skatt. Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden. Skatteøkende og skatteminuserende midlertidige forskjeller innenfor samme tidsintervall vurderes mot hverandre.

Eventuell netto utsatt skattefordel føres opp som en eiendel i balansen når det er sannsynlig at de skattereduserende forskjellene vil kunne realiseres.

10. PRESENTASJON AV UTBYTTE

Foreslått utdeling av utbytte presenteres som egenkapital inntil endelig vedtak av utdelingen har funnet sted. Utdeling presenteres deretter som avsatt utbytte inntil utbetaling har funnet sted.

11. LEIEAVTALER

Leieavtaler hvor det vesentlige av risiko og avkastning som er forbundet med eierskap av eiendelen ikke er overført klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetalinger klassifiseres som driftskostnad og resultatføres lineært over levetid. Sparebanken Pluss har ikke inngått finansielle leieavtaler.

12. SEGMENTER/SEGMENTREGNSKAP

Segmentrapporteringen er inndelt i forhold til hvordan ulike virksomhetsområder rapporteres og følges opp internt av ledelsen og styret.

Sparebanken Pluss har 3 driftssegmenter;

- PM (Personmarked) som inkluderer alle lokalbanker og filialer. Herunder næringsengasjementer som knytter seg til lokalbankene.
- BM (Bedriftmarkedet) som gjelder Bedriftssenteret ved hovedkontoret – som inkluderer de store næringsengasjementene i og utenfor Agder-fylkene.
- Boligkreditt (Pluss Boligkreditt AS) som tilbyr lån med pant i bolig innenfor 75 % av boligens verdi. Pluss Boligkreditt AS driver kun med utlån.

Bankens egne investeringsaktiviteter er ikke et separat rapporterbart segment og kommer inn under posten ufordelt. I posten ufordelt inngår også konsernelimineringer.

13. DATTERSELSKAP OG TILKNYTTETE SELSKAPER

Pluss Boligkreditt AS er eneste datterselskap og Plussmegleren AS eneste tilknyttede selskap til Sparebanken Pluss pr. 31.12.2010. Alle transaksjoner mellom selskapene skal skje til markedsmessige priser. Det er ingen ansatte i Pluss Boligkreditt AS. Alle arbeidsoppgaver utføres av ansatte i Sparebanken Pluss.

14. FRAREGNING I BALANSEN

Eiendeler fraregnes på det tidspunktet reell risiko vedrørende eiendelene er overført og kontroll over rettighetene til eiendelene er bortfalt eller utløpt.

15. VEDTATTE, IKKE IKRAFTTRÅDTE STANDARDER OG FORTOLKNINGER

Følgende nye standarder og fortolkninger til eksisterende standarder er offentliggjort og vil være obligatoriske for selskaps- og konsernregnskap som begynner 1. januar 2011 eller senere, men uten at ledelsen har valgt tidliganvendelse:

• Endringer til IFRS 7 Finansielle instrumenter – opplysninger

Endringen vedrører notekrav i forbindelse med overføring av finansielle eiendeler som selskapet fortsatt har en involvering i. Endringene tar sikte på å gi brukerne et bedre bilde av eksponeringen til foretaket som overfører de finansielle eiendelene. Ikrafttredelsestidspunktet for IFRS 7 er satt til 1. juli 2011, men standarden er fortsatt ikke godkjent av EU. Konsernet forventer å anvende den endrede standarden fra og med 1. januar 2012.

• IFRS 9 Financial Instruments

I IFRS 9 erstatter klassifikasjons- og målereglene i IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling for finansielle instrumenter. Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler som inneholder vanlige lånevilkår regnskapsføres til amortisert kost, med mindre en velger å føre dem til virkelig verdi, mens andre finansielle eiendeler skal regnskapsføres til virkelig verdi. Klassifikasjons- og målereglene for finansielle forpliktelser i IAS 39 videreføres, med unntak for finansielle forpliktelser utpekt til virkelig verdi med verdiendring over resultat (virkelig verdi-opsjon), hvor verdiendringer knyttet til egen kredittrisiko separeres ut og føres over andre inntekter og kostnader. Ikrafttredelsestidspunktet for IFRS 9 er satt til 1. januar 2013, men standarden er fortsatt ikke godkjent av EU. Konsernet forventer å anvende standarden fra og med 1. januar 2013.

• IAS 24 (revidert) Opplysninger om nærstående parter

I forhold til gjeldende IAS 24 har den reviderte standarden en klargjøring og forenkling av definisjonen av nærstående parter. Den reviderte standarden gir også noen lettelsener i kravene til tilleggsopplysninger for offentlige virksomheter. Ikrafttredelsestidspunktet er satt til 1. januar 2011. Konsernet forventer å anvende revidert IAS 24 fra og med 1. januar 2011.

• Endringer til IFRS 7 – Finansielle instrumenter – opplysninger (IASB Årlig forbedringsprosjekt 2010)

Det er gjort endringer i standarden som poengterer samspillet mellom kvantitative og kvalitative opplysninger og art og omfang av risiko knyttet til finansielle instrumenter. Det er videre gjort endringer i notekravene knyttet til kvantitative opplysninger og opplysninger om kredittrisiko. Konsernet forventer å anvende endringene fra 1. januar 2011.

• Endringer til IAS 1 – Presentasjon av finansregnskap (IASB Årlig forbedringsprosjekt 2010)

Det tas inn en presisering om at det skal presenteres en analyse av hver enkelt komponent av andre inntekter og kostnader for hver enkelt komponent av egenkapitalen, enten i oppstillingen over endringer i egenkapital eller i noter til finansregnskapet.

• Endringer til IAS 34 – Delårsrapportering (IASB Årlig forbedringsprosjekt 2010)

Det gis veiledning i forhold til anvendelsen av opplysningskravene i IAS 34, og det angis ytterligere krav til opplysninger knyttet til omstendigheter som vil påvirke den virkelige verdien av finansielle instrumenter og deres klassifisering, overføringer mellom ulike kategorier av finansielle instrumenter i virkeligverdi hierarkiet, endringer i klassifiseringen av finansielle eiendeler og endringer i betingede forpliktelser og eiendeler.

Følgende nye standarder og fortolkninger til eksisterende standarder er offentliggjort og vil være obligatoriske for selskaps- og konsernregnskap som begynner 1. januar 2011 eller senere, men ledelsen har vurdert at disse ikke er relevante for selskapet og konsernet:

- Endringer til IAS 12 Inntektsskatt
- Endring til IAS 32 Finansielle instrumenter – presentasjon - Classification of Rights Issues
- Endring til IFRIC 14 IAS 19 – begrensninger av en netto ytelsesbasert pensjonseiendel, minstekrav til finansiering og samspillet mellom dem – Prepayments of a Minimum Funding Requirement
- IFRIC 19 Extinguishing Financial Liabilities with Equity Instruments
- Endringer til IFRS 3 – Virksomhetsammenslutninger (IASB Årlig forbedringsprosjekt 2010)
- Endringer til IAS 27 – Konsernregnskap og finansregnskap (IASB Årlig forbedringsprosjekt 2010)
- Endringer til IFRIC 13 – Kundelojalitetsprogrammer (IASB Årlig forbedringsprosjekt 2010)

NOTE 2 – RISIKOSTYRING I SPAREBANKEN PLUSS

Sparebanken Pluss skal maksimere sin langsiktige verdiskaping, og med dette mål er det en forutsetning at risiko er undergitt en aktiv og tilfredsstillende styring. Konsernet har som del av sin forretningsstrategi å holde en lav til moderat risikoprofil i all virksomhet. Å ta risiko er et grunnleggende trekk ved bankvirksomhet, og risikostyring er dermed et sentralt område i så vel daglig drift som i styrets løpende arbeid. Det vises forøvrig til bankens dokument om "Risiko- og kapitalstyring i Sparebanken Pluss" som er tilgjengelig på bankens hjemmesider.

ORGANISERING

Styret

Styret har det overordnede ansvar for bankens totale risikostyring, og skal påse at banken har hensiktsmessige systemer for risikostyring og internkontroll. Styret fastsetter risikostrategier, risikoprofil og risikotoleranse, og risikoprofilen operasjonaliseres gjennom rammeverket for risikostyring, herunder fastsettelse av fullmakter. Styret fastsetter også strategi og retningslinjer for nivå, sammensetning og fordeling av egenkapitalen, og godkjenner prosessen for å sikre tilstrekkelig egenkapitalnivå til enhver tid (ICAAP).

Revisjonsutvalg

Styret har oppnevnt et eget revisjonsutvalg som særlig skal se etter at banken har en uavhengig og effektiv ekstern og intern revisjon, samt regnskaps- og risikorapportering i samsvar med lover og forskrifter.

Bankens ledelse

Administrerende direktør og øvrig ledelse har ansvaret for å implementere risikostyring og internkontroll. Administrerende direktør har etablert en ledergruppe og en risikostyringskomité som møtes jevnlig. Risikostyrings-komiteen skal ta stilling til bankens totale risikoeksponering og avstemme denne i forhold til bankens kapitalbehov. Saker som vedrører endringer eller implementering av ny policy og strategier i konsernet, skal alltid fremlegges ledergruppen for diskusjon og beslutning. Ledelsen vurderer risikosituasjonen kontinuerlig, og minst en gang årlig behandles den totale risikosituasjon og det tilhørende kapitalbehovet. Denne vurderingen legges deretter frem for styret.

Administrerende direktør har delegert oppgaver i henhold til det formelle ansvar for intern kontroll og risikostyring. Ansvaret for gjennomføring av den årlige vurderingen av risikosituasjonen og kapitalbehovet er delegert til Risikokontroll-avdelingen. Denne analysen skal være samordnet og integrert med øvrig planleggings- og strategiarbeid i banken. Det er videre delegert kontrolloppgaver til de enkelte linjeansvarlige innenfor rammer og vedtatte prinsipper, instruksjer og fullmakter.

Banken har en Risikokontroll-avdeling som dekker hele konsernet og som ikke utfører aktiviteter som det er intensjon om at kontrollfunksjonen skal overvåke. Denne avdelingen skal identifisere, måle og vurdere bankens totalrisiko, samt ha ansvar for compliance.

Interntrevisor

Banken har en egen ansatt interntrevisor. Dette er en overvåkingsfunksjon som uavhengig av administrasjonen for øvrig, foretar risikovurderinger, kontroller og undersøkelser av bankens internkontroll og styringsprosesser for å vurdere om de virker hensiktsmessig og betryggende.

Risikostyringsprosessen

Det foreligger forsvarlige og hensiktsmessige strategier og prosesser for risikostyring og vurdering av kapitalbehov og hvordan dette kan opprettholdes. Samlebetegnelsen for dette er ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). For å strukturere rammeverket er Sparebanken Pluss sin ICAAP delt inn i fem trinn.

I) Identifisering av risiko

Det foreligger en analyse av de risikoer banken er eksponert for. For alle risikoer foreligger det et passende system for risikoovervåking. Det foreligger også en prosess for å fange opp endringer i eksisterende risikoer og eventuell eksponering for nye risikoer.

Sistnevnte gjelder spesielt i forbindelse med endring av eksisterende eller opprettelse av nye virksomhetsområder eller produkter.

II) Tallfesting av risiko og egenkapital

For å analysere bankens risikobærende kapasitet blir alle risikoene kvantifisert og aggregert.

III) Vurdering av kapitalbehov

Beregningene tar utgangspunkt i et krav om at banken skal oppfylle det regulatoriske kravet til ansvarlig kapital med en gitt sannsynlighet. Det foretas også beregninger for andre konfidensnivå og tidshorisonter. Kapitalnivået er videre tilpasset bankens forretningsplaner og vekstambisjoner, utvikling i rammebetingelser, kapitalplanlegging og kriseberedskap. Det foretas også beregninger av økonomisk kapital for ulike konfidensnivå og tidshorisonter.

IV) Rammesetting (ex ante kontroll)

Alle vesentlige risikoer har en ramme.

V) Risikoovervåking og ex post kontroll

Det er etablert rutiner for behandling av brudd på rammer. I tilfeller der risiko ikke er kvantifiserbar er formålet med risikoovervåkingen å kontrollere prosessrelaterte krav eller kvalitative krav. Rapportering av risikoovervåkingen følger en fast frekvens og gir et dekkende bilde av situasjonen. I tilfeller der risikoeksponering oppstår raskt eller uventet skal det utarbeides ad hoc rapportering. Med ex post kontroll menes at dersom risikoovervåkingen avdekker at reell eksponering er større enn ønsket eksponering, så skal det gjøres tiltak. Aktuelle tiltak er risikoavlastning, endring av rammer (reallokering av risikokapital) eller økt egenkapital. Ex post kontroll kan sees på som det siste trinnet i risikostyringsprosessen og samtidig startpunktet for en ny prosess.

RISIKOKATEGORIER

For risikostyringsformål skiller Sparebanken Pluss mellom følgende risikoer:

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at konsernets motparter eller kunder ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine betalingsforpliktelser overfor konsernet Sparebanken Pluss. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på motparter/kunder. I hovedsak er dette utlån og kreditter, men også ansvar i henhold til utstedte garantier, verdipapirer samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter.

Kredittrisiko er en funksjon av to faktorer, betjeningsevne og – vilje samt verdi på underliggende sikkerheter. Begge faktorer må inntreffe for at det skal kunne oppstå tap. Den første er manglende betalingsevne eller -vilje hos debitor, og den andre er at verdien av underliggende sikkerheter ikke er tilstrekkelig til å dekke bankens krav ved eventuelt mislighold og påfølgende realisasjon av sikkerheten.

Kredittrisiko er definert som en vesentlig risiko, og bankens målsetting er at kredittrisikoeksponering skal være lav til moderat. Overvåkingen er basert på et internt risikoklassifiseringssystem, og Sparebanken Pluss har modellverkøy for analyse av kredittrisiko innenfor personmarkedet og næringslivsmarkedet. Styret vedtar konsernets kredittstrategi og kredittpolitikk, og kredittrisiko styres etter fastsatte rammer og mål for bl.a. misligholdssannsynlighet, forventet tap og risikojustert kapital. I tillegg fastsettes det også kredittstrategiske rammer knyttet til risikoprofil og eksponering på porteføljnivå.

Styret, ledelsen og kontrollorganer mottar jevnlig rapportering av kredittrisiko basert på risikoklassifiseringssystemet. Sentralt i denne sammenhengen er utviklingen i utlån fordelt på ulike risikoklasser og bevegelse mellom klassene.

Oppgjørsrisiko

Oppgjørsrisiko er en form for kredittrisiko ved at kontraktsmotpart ikke oppfyller sine

forpliktelser mht oppgjør i form av kontanter eller verdipapirer etter at banken har gitt beskjed om betaling eller overførsel av et verdipapir eller sikkerhet. Oppgjørsrisiko som konsernet er eksponert mot vurderes som lav.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at konsernet ikke evner å finansiere økninger i utlån og innfri bankens forpliktelser etter hvert som de forfaller (refinansieringsrisiko). Likviditetsrisiko omfatter også risikoen for at finansielle markeder som konsernet ønsker å benytte ikke fungerer (markedslikviditet). Likviditetsrisiko er i risikopolisyn definert som en vesentlig risiko. Eksponeringen skal være moderat og på linje med gjennomsnittet i markedet. Overvåkingen skjer ved kontroll av eksponering i forhold til vedtatte rammer og kontroll av kvalitative krav.

Markedsrisiko

Markedsrisiko oppstår som følge av konsernets usikrede transaksjoner i rente-, valuta- og egenkapitalmarkedene, og kan inndeles i renterisiko, valutarisiko, aksjerisiko og spreadrisiko. Risikoen er knyttet til resultatvariasjoner som følge av endringer i markedspriser og/eller – kurser.

Renterisiko

Renterisiko defineres som risiko for det inntjeningsmessige tap som oppstår ved endringer i rentenivået hvis rentebindingstiden for bankens forpliktelser og fordringer på og utenfor balansen, ikke er sammenfallende. Konsernets renterisiko reguleres av rammer for maksimal verdiendring i rentenivået på 2 prosentpoeng. Rentebinding på konsernets instrumenter er i all hovedsak kort, og konsernets renterisiko er lav.

Valutarisiko

Valutarisiko defineres som risiko for det inntjeningsmessige tap som oppstår hvis valutakursene endres. Valutarisiko reguleres av rammer for maksimal aggregert valutaposisjon. Omfanget av konsernets handelsaktivitet i valuta er lite, valutarisiko vurderes som lav.

Kursrisiko

Kursrisiko (aksjerisiko) består av markedsrisiko knyttet til posisjoner i egenkapitalinstrumenter, inkludert derivater med egenkapitalinstrumenter som underliggende. Kursrisiko reguleres av rammer for maksimal aggregert posisjon i en aksjportefølje. Omfanget av konsernets aksjeposisjoner er lav, og kursrisiko vurderes som lav.

Spreadrisiko

Spreadrisiko er knyttet til verdiutviklingen i rentebærende verdipapirer som følge av endringer i kredittspread, og denne faktoren eksisterer i tillegg til selve kursrisikoen. Spreadrisiko reguleres av rammer for maksimal aggregert spreadrisiko på obligasjonsporteføljen, og det vurderes at konsernet har lav spreadrisiko.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risiko for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeatferd. Forretningsrisiko kan også oppstå som følge av myndighetenes reguleringer. Risikoen omfatter også omdømme- eller renommérisiko som er risikoen knyttet til økte tap, reduserte inntekter og/eller økte kostnader som en følge av at konsernets renommé har blitt skadet.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er definert som interne forhold hvor den strategiske risiko knytter seg til de strategier, planer og endringer som banken har eller legger opp til.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som den risiko konsernet har som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser. Operasjonell risiko inkluderer mislighetsrisiko. Eksempler på operasjonelle risikoforhold kan være flere typer uønskede handlinger og hendelser, som blant annet

hvitvasking, korrupsjon, underslag, innsidehandel, bedrageri, ran, trusler mot ansatte, fullmaktsbrudd, svikt i it-systemer med mer.

Overvåking av operasjonell risiko skjer ved jevnlig kvalitative vurderinger. Det beregnes kapitalbehov for operasjonell risiko i henhold til basismetoden, og det vurderes i ICAAP om disse kapitalberegningene er tilstrekkelige. Det vurderes at konsernet har en lav operasjonell risiko.

Konsentrasjoner av risiko

Konsentrasjoner av finansiell risiko oppstår når finansielle instrumenter med like karakteristika påvirkes ensartet av endringer i økonomiske eller andre faktorer. Identifikasjon av konsentrasjoner av risiko inkluderer skjønnsmessige vurderinger. I konsernets risikostyring er det et gjennomgående formål å redusere eller kontrollere risikokonsentrasjoner.

Banken står overfor ulike typer av risikokonsentrasjon. Dersom enkeltlåntagere eller grupper av tilknyttede debitorer utgjør en betydelig andel av porteføljen vil dette representere en form for konsentrasjonsrisiko idet porteføljen dermed inneholder bedriftsspesifikk eller usystematisk risiko.

En annen form for risikokonsentrasjon er en følge av høy eksponering mot enkelte sektorer eller geografiske områder. Enkeltsektorer og geografiske områder vil kunne ha ulike sykliske forløp, og unnlattelse av å spre eksponeringen på ulike sektorer innebærer at man går glipp av diversifiseringsmuligheter.

Risikoen knyttet til finansiering av næringseiendom er ofte reelt sett en eksponering mot leietagerne i byggene. Dersom en stor andel av byggene i utlånsporteføljen er leiet ut til store enkelteleietakere, eller en stor andel av leietakerne er tilknyttet en bestemt bransje, vil også dette innebære en form for konsentrasjonsrisiko.

For kredittisiko er det et siktemål å unngå større risikokonsentrasjoner, herunder store engasjementer med enkeltkunder eller kundegrupper og grupper av engasjementer innenfor høyere risikoklasser, næringer eller geografiske områder.

Merrisiko som følge av debitor-konsentrasjon er etter bankens oppfatning til stede, men representerer ikke en vesentlig risiko for konsernet. Dette er en følge av lav kredittisikokoeksponering når man tar hensyn til kvaliteten på pantesikkerhetene. Et tilsvarende resonnement kan gjøres i forhold til konsentrasjon på leietakersiden.

Den største sektorkonsentrasjonen for Sparebanken Pluss er knyttet til "Utleie av næringseiendom". Dermed vil denne del av porteføljen være eksponert mot risiko-faktorer som påvirker eiendomsselskaper spesifikt. Disse risikofaktorene er først og fremst arealledighet, leiepriser og rentenivå. Sistnevnte er en generell makrovariabel, men eiendomsselskaper er tynge eksponert mot rentenivået enn mange andre bransjer som følge av høy låneandel og fordi eiendom er en eiendel med lang levetid.

På enkeltengasjementsnivå vil det være store variasjoner i forhold til følsomhet mot disse faktorene, og hvordan engasjementet dermed bidrar til porteføljen konsentrasjonsrisiko. Dette avhenger bl.a. av leieforhold, eiendommenes beliggenhet og type bygg. I tillegg vil debtors finansielle situasjon ha stor betydning.

SIKRINGSINSTRUMENTER

Konsernet benytter følgende sikringsinstrumenter:

- Rentebytteavtaler (renteswapper) – avtaler om å bytte rentebetingelser for et bestemt nominelt beløp over et bestemt antall perioder.
- FRA-kontrakter – avtale om å bytte en avtalt rente mot en fremtidig fastsatt rente for et bestemt nominelt beløp for en bestemt periode.
- Aksjeindeksopsjoner og aksje-rentebytteavtaler – i denne sammenheng avtaler om å motta avkastningen på en eller flere aksjer, aksjeindekser eller fond på et bestemt fremtidig tidspunkt mot å betale en premie ved avtaleinngåelsen (aksjeindeksopsjoner), eller mot å betale en variabel rente løpende under opsjonens løpetid (aksje-rentebytteavtaler). Avtalene er inngått samtidig med låneopptak i form

av aksjeindeksobligasjoner eller aksjeindeksinnskudd. Avtalene er utformet slik at Sparebanken Pluss ikke har noen netto eksponering i egenkapitalinstrumenter.

- Valuta-terminer – avtale om kjøp eller salg av fremmed valuta med oppgjør på et bestemt fremtidig tidspunkt.

Formålet med bruk av rente-, valuta- og egenkapitalinstrumenter er å sikre fremtidige rentevilkår eller motvirke effekten av kurssvingninger.

NOTE 3 – KAPITALDEKNING

Sparebanken Pluss har en målsetting om å maksimere sin langsiktige verdiskaping. Konsernet har også en målsetting om at risikoprofilen skal være moderat til lav. Dette innebærer at god risiko- og kapitalstyring er et sentralt strategisk element.

Sparebanken Pluss har etablert en strategi og prosess for risikomåling, -styring og -kontroll som gir oversikt over de risikoer banken er eksponert for. Dette gir dermed grunnlag for vurdering og beregning av bankens totalkapitalbehov, og hvordan dette kan opprettholdes for å dekke de aktuelle risikoer på en tilstrekkelig måte. Prosessen betegnes som ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) eller "Totalkapitalvurderingsprosessen". Vurderingen av kapitalbehovet inkluderer størrelse, sammensetning og fordeling av den ansvarlige kapitalen tilpasset nivået på de risikoer

som banken er eller kan bli utsatt for, med bakgrunn i gjennomførte stresstester som viser hvilke endringer i makrovariabler som kan påføre banken større tap.

Kapitaldekningen skal sikre at banken har nødvendig bufferkapital for hendelser som kommer i tillegg til ordinære tapsnedskrivninger. For å ha stor handlefrihet i forhold til strategiske valg og forretningsmessige muligheter velger banken å ha en større ansvarlig kapital enn det behovet som beregnes ut fra ICAAP.

Sparebanken Pluss benytter standardmetoden for kreditt- og markedsrisiko og basismetoden for operasjonell risiko for å beregne kapitaldekning i henhold til gjeldende kapitaldekningsregler - Basel II.

Morbank				Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
13,52%	15,62%	17,42%	Kapitaldekning	14,72%	14,18%	13,52%
11,44%	13,42%	15,16%	Kjernekapitaldekning	12,84%	12,18%	11,44%
1 059	1 381	1 643	Kapitalbuffer	1 409	1 233	1 059
1 535	1 450	1 395	Minimumskrav til ansvarlig kapital	1 677	1 597	1 535
19 183	18 124	17 437	Sum beregningsgrunnlag	20 962	19 965	19 183
2 593	2 831	3 038	Netto ansvarlig kapital	3 086	2 831	2 593
2 195	2 432	2 643	Kjernekapital	2 691	2 432	2 195
125	125	125	- Eierandelskapital	125	125	125
34	34	34	- Overkursfond	34	34	34
1 698	1 924	2 129	- Sparebankens fond	2 177	1 924	1 698
30	30	30	- Gavefond	30	30	30
11	22	31	- Utjevningsfond	31	22	11
298	298	299	- Fondsobligasjon	299	298	298
-2	-2	-5	- Fradrag for ansvarlig lån i andre finansinstitusjoner	-5	-2	-2
398	398	395	Tilleggskapital	395	398	398
400	400	400	- Ansvarlig lånekapital	400	400	400
-2	-2	-5	- Fradrag for ansvarlig lån i andre finansinstitusjoner	-5	-2	-2
1 535	1 450	1 395	Minimumskrav til ansvarlig kapital	1 677	1 597	1 535
1 478	1 382	1 325	Kapitalkrav for kredittrisiko beregnet etter standardmetoden	1 605	1 527	1 478
5	4	5	- Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	5	4	5
59	49	52	- Institusjoner	52	49	59
725	618	634	- Foretak	634	618	725
194	189	225	- Massemarkedsengasjementer	225	189	194
407	411	329	- Engasjementer med pantessikkerhet i eiendom	609	559	407
23	16	15	- Forfalte engasjementer	15	16	23
1	2	2	- Høyrisiko-engasjementer	2	2	1
1	8	15	- Obligasjoner med fortrinnsrett	15	6	1
2	2	2	- Andeler i verdipapirfond	2	2	2
61	83	48	- Øvrige engasjementer	48	83	61
65	76	78	Kapitalkrav for operasjonell risiko	80	77	65
65	76	78	- Kapitalkrav etter basismetoden	80	77	65
-8	-8	-8	Fradrag i kapitalkravet	-8	-8	-8
0	0	-1	- Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-1	0	0
-7	-7	-7	- Nedskrivninger på grupper av utlån	-7	-7	-7

NOTE 4 – KREDITTMÅRÅDET OG KREDITTRISIKO

Kredittrisiko representerer det største risikoområdet for konsernet. Styret fastsetter konsernets kredittstrategi som sammen med kredittpolitikk og retningslinjer for kredittprosessene skal sikre at kundeporteføljen har en akseptabel risikoprofil og bidrar til at konsernet kan maksimere sin langsiktige verdiskaping.

Sparebanken Pluss har Sørlandet som sitt regionale hovedmarked. I tillegg har banken et nasjonalt markedsområde mot organisasjoner som inngår i Kristen-Norges Innkjøpsfellesskap og deres ansatte. Konsernet skal likevel ikke ha et utlånsvolum utenfor Agder-fylkene som overstiger 30 % av konsernets totale utlån.

PRINSIPPER FOR RISIKOKLASSIFISERING AV ENGASJEMENTER

Konsernet har et system for risikoklassifisering av kunder, hvor alle kunder risikoklassifiseres i lånesøknadsprosessen. I tillegg risikoklassifiseres kundemassen på porteføljenivå kvartalsvis ved at alle engasjementer over kr. 500.000 scores. Risikoklassifiseringssystemet innebærer at kundene blir klassifisert i misligholdsklasser hvor sannsynligheten for mislighold i løpet av en 12 måneders periode blir beregnet ut fra ulike interne og eksterne finansielle data. For å gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet, er både personkunde- og næringslivsporteføljen inndelt i 10 ulike risikoklasser (klasse A - J) samt 2 risikoklasser for henholdsvis misligholdte engasjementer og engasjementer med tapsnedskrivninger som ikke er misligholdte. Risikoutvikling i porteføljen kartlegges ved hjelp av klassifiseringssystemet.

Bankens risikoklasser er følgende:

Risikoklasser	Nedre grense	Øvre grense
A	0,00%	0,10%
B	0,11%	0,25%
C	0,26%	0,50%
D	0,51%	0,75%
E	0,76%	1,25%
F	1,26%	2,00%
G	2,01%	3,00%
H	3,01%	5,00%
I	5,01%	10,00%
J	10,01%	100,00%

Risikogruppering:

	Sannsynlighet for mislighold
Lav risiko	0,00 – 0,75 %
Middels risiko	0,76 - 2,00 %
Høy risiko	2,01 - 100 %

TOTALENGASJEMENT FORDELT PÅ RISIKOGRUPPER

I totalengasjement inngår saldo på innvilgede lån og kreditter til kunder, ubenyttet andel av innvilgede kreditter, samt garantirammer og etablerte garantier. Dette reflekterer bankens maksimale kredittrisikoeksponering.

Morbank				Konsern			
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08	
<i>Personkunder:</i>							
11 252	8 235	6 257	60,6 %	Lav risiko	13 861	66,5 %	12 390
2 956	2 789	2 276	22,0 %	Middels risiko	3 895	18,7 %	3 727
2 010	1 098	1 290	12,5 %	Høy risiko	2 093	10,0 %	1 451
1 118	767	455	4,4 %	Uklassifisert	945	4,5 %	925
17 336	12 889	10 278		Sum ikke forfalt eller nedskrevet	20 794	18 493	17 336
37	34	47	0,5 %	Misligholdte og nedskrevne engasjementer	50	0,2 %	34
17 373	12 923	10 325	100%	Sum personkunder	20 844	100%	18 527
<i>Næringslivskunder:</i>							
6 298	6 224	8 224	58,4 %	Lav risiko	8 303	58,7 %	6 235
3 123	3 820	4 581	32,6 %	Middels risiko	4 581	32,4 %	3 820
2 193	2 290	797	5,7 %	Høy risiko	797	5,6 %	2 290
184	340	200	1,4 %	Uklassifisert	200	1,4 %	340
11 798	12 674	13 802		Sum ikke forfalt eller nedskrevet	13 881	12 685	11 798
211	203	270	1,9 %	Misligholdte og nedskrevne engasjementer	270	1,9 %	203
12 009	12 877	14 072	100%	Sum næringslivskunder	14 151	100%	12 888
29 382	25 800	24 397		Sum totalengasjement	34 995	31 415	29 382

BRUTTO UTLÅN FORDELT PÅ RISIKOGRUPPER

Morbank				Konsern				
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER		31.12.10	31.12.09	31.12.08	
Personkunder:								
9 712	7 185	5 435	58,7 %	Lav risiko	11 855	64,0 %	10 691	9 712
2 776	2 701	2 142	23,1 %	Middels risiko	3 708	20,0 %	3 610	2 776
1 941	1 081	1 190	12,9 %	Høy risiko	1 983	10,7 %	1 429	1 941
1 022	580	443	4,8 %	Uklassifisert	931	5,0 %	737	1 022
15 451	11 547	9 210		Sum ikke forfalt eller nedskrevet	18 477		16 467	15 451
33	34	47	0,5 %	Misligholdte og nedskrevne engasjementer	50	0,3 %	34	33
15 484	11 581	9 257	100%	Sum personkunder	18 527	100%	16 501	15 484
Næringslivskunder:								
4 976	5 030	6 846	56,8 %	Lav risiko	6 925	57,1 %	5 041	4 976
2 843	3 382	4 044	33,6 %	Middels risiko	4 044	33,4 %	3 382	2 843
1 848	2 058	746	6,2 %	Høy risiko	746	6,2 %	2 058	1 848
153	209	140	1,2 %	Uklassifisert	140	1,2 %	209	153
9 820	10 679	11 776		Sum ikke forfalt eller nedskrevet	11 855		10 690	9 820
141	203	270	2,2 %	Misligholdte og nedskrevne engasjementer	270	2,2 %	203	141
9 961	10 882	12 046	100%	Sum næringslivskunder	12 125	100%	10 893	9 961
25 445	22 463	21 303		Sum brutto utlån	30 652		27 394	25 445

INDIVIDUELLE NEDSKRIVNINGER FORDELT PÅ RISIKOGRUPPER ¹⁾

Morbank				Konsern			
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08	
11	25	34	Misligholdte engasjementer	34	25	11	
32	11	23	Øvrige tapsutsatte engasjementer	23	11	32	
43	36	57	Sum individuelle nedskrivninger	57	36	43	

¹⁾ Ved tapsnedskrivning på utlån blir kapitalen uavhengig av tidligere risikoklassifisering flyttet til risikoklassifisering mislighold. Betegnelsen "Øvrige tapsutsatte engasjementer" er benyttet om engasjementer som før nedskrivning ikke var formelt misligholdt.

FORSKYVNING MELLOM RISIKOGRUPPER GJENNOM ÅRET

For konsernet er det i personmarkedsporteføljen en svak reduksjon i andelen av engasjementer med lav risiko på 0,4 prosentpoeng, og andel med middels risiko er redusert med 1,4 prosentpoeng. Andelen av engasjementer med høy risiko har økt med 2,2 prosentpoeng, mens andelen av uklassifiserte engasjementer viser en reduksjon på 0,5 prosentpoeng. Samlet risiko for personkundeporteføljen vurderes som meget tilfredsstillende.

For næringslivsporteføljen er det en økning på 10,3 prosentpoeng i andelen av engasjementer med lav risiko, mens andelen av engasjementer med middels risiko har økt med 2,8 prosentpoeng. Andelen av engasjementer med høy risiko og uklassifiserte engasjementer er redusert med 5,9 prosentpoeng. Samlet risiko for næringslivsporteføljen vurderes som meget tilfredsstillende.

Sikkerheter

Konsernet benytter ulike sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjon. Hovedprinsipp for vurdering av sikkerheter er at realisasjonsverdi estimeres slik den antas å være når konsernet har behov for sikkerheten. Med unntak av engasjementer hvor det er foretatt nedskrivninger, er sikkerhetens verdi beregnet under forutsetning om fortsatt drift. Ved verdilvurdering av sikkerhet tas det hensyn til estimerte salgskostnader. Hovedtyper av sikkerheter som benyttes er pant i fast eiendom (bolig/næringsbygg), kausjoner (forbrukerkausjoner og selvskyldnerkausjoner), registrerbart løsøre (varelager, driftstilbehør) og fordringer. Estimert verdi av sikkerheter for boliglån og lån som er overført til Pluss Boligkreditt AS oppdateres kvartalsvis, mens sikkerheter for øvrige lån minimum oppdateres ved behandling av nye kredittsaker eller ved engasjementsoppfølging.

NOTE 5 – RENTERISIKO

Renterisiko oppstår i forbindelse med bankens ordinære utlåns- og innlånsvirksomhet og i tilknytning til aktiviteter i norske og internasjonale penge- og kapitalmarkeder. Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens aktiva- og passivside, samt for ikke balanseførte poster, ikke er sammenfallende. Bankens styre har vedtatt rammer for maksimal renterisiko, målt ved resultateffekten av en parallell forskyvning av hele rentekurven på to prosentpoeng. Renterisikoen styres ved valg av rentebinding på aktiva- og passiva poster og ved bruk av finansielle derivater. Banken har kvartalsvis rapportering til styret. Bankens renterisiko var ved årsskifte godt innenfor vedtatte rammer. Bankens renteposisjon innebar at en eventuell renteøkning ble anslått til å

kunne gi et positivt resultatbidrag tilsvarende 2,5 mill. kroner pr. 31.12.2010.

Renterisiko styres ved valg av rentebinding på eiendels- og gjeldsposter og ved bruk av finansielle derivater.

RENTEFØLSOMHET

Tabellen angir effekten på bankens resultat ved 2 prosentpoengs parallell rentestigning for bankens totale renteposisjoner. I henhold til bankens interne regelverk skal denne effekten utgjøre maksimalt 50 mill. kroner. Tabellen viser utgangen av de siste 3 årene.

Morbank				Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
9	8	3	Renter +/- 2 % poeng	3	8	9
9	8	3	Sum	3	8	9

NOTE 6 – LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke kan innfri sine forpliktelser ved forfall. Bankens likviditetsrisiko var gjennomgående lav i 2010. Dette fremgikk bl.a. ved at en høy andel av utlån var langsiktig finansiert. Under langsiktig finansiering er definert kundeinnskudd, finansiering i penge- og kapitalmarkedet med gjenstående løpetid utover 1 år, samt ubrukte kommitterte trekkrettigheter. Banken skal til enhver tid ha tilstrekkelige likvider til å oppfylle sine forpliktelser. Banken har styrevedtatte mål om

sammensetning og omfang av likviditetsreserver. Andre styrevedtatte måltall, som benyttes i den operative virksomheten, er retningslinjer for refinansieringsbehovet innenfor ulike tidsintervall. I tillegg til ønske om diversifisering på ulike løpetider er det en målsetting å spre bankens finansiering på ulike markeder og instrumenter. Bankens finansieringsstruktur i 2010 oppfylte lovpålagte og styrepålagte krav.

RETLØPETID FOR HOVEDPOSTENE I BALANSEN PR. 31.12.2010 – KONSERN

MILLIONER KRONER	Sum	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. til 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år	Udefinert
<i>Eiendeler</i>							
Konter og fordringer på sentralbanker	1 191	1 144					47
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	107	107					
Utlån til og fordringer på kunde	30 503	9 324	998	624	2 741	16 966	-149
Obligasjoner og sertifikater	4 373	97	225	347	2 997	706	
Øvrige eiendeler	718	134					585
Sum eiendeler	36 893	10 806	1 223	971	5 737	17 672	483
<i>Gjeld / ikke derivative forpliktelser</i>							
Gjeld til kredittinstitusjoner	6 152	71			6 081		
Innskudd fra og gjeld til kunder	14 963	12 331	1 575	1 057			
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	12 053		800	2 168	9 085		
Øvrig gjeld	594		413	95			86
Ansvarlig lånekapital	700					700	
Sum gjeld	34 462	12 402	2 788	3 320	15 166	700	86
<i>Derivative forpliktelser</i>							
Finansielle derivater brutto oppgjør							
Utbetalinger	-2 426	-1 051	-1 011	-357	-8		
Innbetalinger	2 399	1 031	1 005	356	7		
Sum derivative forpliktelser	-27	-20	-6	-1	0		
herav utenlandsk valuta	468	392	41	35			

RETLØPETID FOR HOVEDPOSTENE I BALANSEN PR. 31.12.2010 – MORBANK

MILLIONER KRONER	Sum	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. til 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år	Udefinert
<i>Eiendeler</i>							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	1 191	1 144					47
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	696	696					
Utlån til og fordringer på kunde	21 154	4 842	966	471	1 976	13 049	-149
Obligasjoner og sertifikater	10 772	97	225	347	6 396	3 706	
Øvrige eiendeler	1 010	127					883
Sum eiendeler	34 823	6 906	1 191	818	8 372	16 756	781
<i>Gjeld / ikke derivative forpliktelser</i>							
Gjeld til kredittinstitusjoner	6 152	71			6 081		
Innskudd fra og gjeld til kunder	14 963	12 331	1 575	1 057			
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	10 053		800	2 168	7 085		
Øvrig gjeld	569		397	85			86
Ansvarlig lånekapital	700					700	
Sum gjeld	32 436	12 402	2 772	3 310	13 166	700	86
<i>Derivative forpliktelser</i>							
Finansielle derivater brutto oppgjør							
Utbetalinger	-2 426	-1 051	-1 011	-357	-8		
Innbetalinger	2 399	1 031	1 005	356	7		
Sum derivative forpliktelser	-27	-20	-6	-1	0		
herav utenlandsk valuta	468	392	41	35			

RETLØPETID FOR HOVEDPOSTENE I BALANSEN PR. 31.12.2009 – KONSERN

MILLIONER KRONER	Sum	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. til 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år	Udefinert
<i>Eiendeler</i>							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	1 762	1 704					59
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	81	81					
Utlån til og fordringer på kunde	27 266	8 209	938	602	2 659	14 987	-128
Obligasjoner og sertifikater	5 311	100	1 324	652	2 760	475	
Øvrige eiendeler	769	195					574
Sum eiendeler	35 189	10 289	2 262	1 254	5 419	15 462	505
<i>Gjeld / ikke derivative forpliktelser</i>							
Gjeld til kredittinstitusjoner	6 617	36		500	1 850	4 231	
Innskudd fra og gjeld til kunder	14 164	13 653	265	245			
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	10 969		800	2 700	7 469		
Øvrig gjeld	587	135	164	78	50		160
Ansvarlig lånekapital	698					698	
Sum gjeld	33 034	13 824	1 229	3 524	9 368	4 929	160
<i>Derivative forpliktelser</i>							
Finansielle derivater brutto oppgjør							
Utbetalinger	-2 417	-822	-1 153	-440	-2		
Innbetalinger	2 406	820	1 144	440	2		
Sum derivative forpliktelser	-11	-2	-9	0	0		
herav utenlandsk valuta	468	392	41	35			

RESTLØPETID FOR HOVEDPOSTENE I BALANSEN PR. 31.12.2009 – MORBANK

MILLIONER KRONER	Sum	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. til 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år	Udefinert
<i>Eiendeler</i>							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	1 763	1 704					59
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	81	81					
Utlån til og fordringer på kunde	22 334	5 651	921	527	2 268	13 096	-128
Obligasjoner og sertifikater	10 211	100	1 324	652	2 760	5 375	
Øvrige eiendeler	965	191					773
Sum eiendeler	35 354	7 728	2 245	1 179	5 028	18 471	704
<i>Gjeld / ikke derivative forpliktelser</i>							
Gjeld til kredittinstitusjoner	6 813	232		500	1 850	4 231	
Innskudd fra og gjeld til kunder	14 164	13 653	265	245			
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	10 969		800	2 700	7 469		
Øvrig gjeld	575	135	164	74	50		153
Ansvarlig lånekapital	698					698	
Sum gjeld	33 218	14 020	1 229	3 519	9 368	4 929	153
<i>Derivative forpliktelser</i>							
Finansielle derivater brutto oppgjør							
Utbetalinger	-2 417	-822	-1 153	-440	-2		
Innbetalinger	2 406	820	1 144	440	2		
Sum derivative forpliktelser	-11	-2	-9	0	0		
herav utenlandsk valuta	468	392	41	35			

FORFALLSSTRUKTUR PÅ UTSTEDTE OBLIGASJONER PR. 31.12.2010

MILLIONER KRONER			Herav eget eie	Virkelig verdi	Referanse- rente	Avdrags- struktur	Siste forfall
ISIN Nummer	Ticker	Pålydende					
NO0010420334	PLUG 25 PRO	800	-	801	NIBOR 3 mnd	Avdragsfritt	11.03.11
NO0010252901	PLUG 12	18	-	18	Nullkupon	Avdragsfritt	22.03.11
NO0010398415	PLUG 24 PRO	800	-	801	NIBOR 3 mnd	Avdragsfritt	20.05.11
NO0010441850	PLUG 28 PRO	550	-	561	Fastrente	Avdragsfritt	04.07.11
NO0010332786	PLUG 18	800	-	808	Fastrente	Avdragsfritt	12.09.11
NO0010561814	PLUG 32 PRO	800	-	801	NIBOR 3 mnd	Avdragsfritt	18.01.12
NO0010282684	PLUG 14	600	-	604	Fastrente	Avdragsfritt	12.03.12
NO0010440811	PLUG 27 PRO	800	-	804	NIBOR 3 mnd	Avdragsfritt	11.07.12
NO0010549785	PLUG 30 PRO	800	-	798	NIBOR 3 mnd	Avdragsfritt	05.11.12
NO0010561590	PLUG 31 PRO	800	-	797	NIBOR 3 mnd	Avdragsfritt	15.01.13
NO0010590722	PLUG 34 PRO	1 000	-	1 001	NIBOR 3 mnd	Avdragsfritt	03.05.13
NO0010389687	PLUG 22 PRO	800	-	841	Fastrente	Avdragsfritt	08.10.13
NO0010470636	PLUG 29 PRO	685	-	709	NIBOR 3 mnd	Avdragsfritt	30.10.13
NO0010580533	PLUG 33 PRO	800	-	797	Fastrente	Avdragsfritt	25.09.15
NO0010359730 ¹⁾	PLUG 21	400	-	394	NIBOR 3 mnd	Avdragsfritt	27.03.17
NO0010293970 ¹⁾	Not listed	300	-	263	NIBOR 3 mnd	Avdragsfritt	15.12.99
Utstedt av morbank		10 753	-	10 798			
NO0010572118	PLBK01	1 000	-	998	NIBOR 3 mnd	Avdragsfritt	25.04.15
NO0010503428	Not listed	1 000	1 000	997	NIBOR 3 mnd	Avdragsfritt	28.09.15
NO0010575210	PLBK02	500	-	499	NIBOR 3 mnd	Avdragsfritt	26.11.15
NO0010593437	PLBK03	1 000	500	999	NIBOR 3 mnd	Avdragsfritt	14.12.15
NO0010520406	Not listed	1 000	1 000	1 000	NIBOR 3 mnd	Avdragsfritt	16.03.16
NO0010503410	Not listed	900	900	895	NIBOR 3 mnd	Avdragsfritt	26.09.16
NO0010512502	Not listed	1 000	1 000	998	NIBOR 3 mnd	Avdragsfritt	12.12.16
NO0010515406	Not listed	1 000	1 000	1 000	NIBOR 3 mnd	Avdragsfritt	16.03.17
NO0010597057	PLBK04	1 000	1 000	999	NIBOR 3 mnd	Avdragsfritt	21.12.17
Utstedt av datterselskap		8 400	6 400	8 385			
Sum obligasjoner og ansv. lån		19 153	6 400	19 183			

¹⁾ Ansvarlige lån

NOTE 7 – VALUTARISIKO

Tabellen angir netto valutaposisjon for Sparebanken Pluss medregnet finansielle derivater. I henhold til bankens interne regelverk skal nettoposisjoner i hver enkelt valuta ikke overstige 10 mill. kroner, og netto samlet valutaposisjon skal ikke overstige 30 mill. kroner.

Morbank				Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
23	8	7	Netto samlet valutaposisjon	7	8	23
2	1	1	Resultateffekt ved 10 % endring	1	1	2

NOTE 8 – UTLÅN FØR NEDSKRIVNINGER

Morbank				Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
Utlån vurdert til amortisert kost						
5 941	4 033	3 381	Kasse-, drifts- og brukskreditter	7 847	6 580	5 941
910	1 252	1 191	Byggelån	1 191	1 252	910
16 344	13 457	13 121	Nedbetalingslån	18 004	15 842	16 344
23 195	18 743	17 693	Sum vurdert til amortisert kost	27 042	23 674	23 195
Utlån utpekt til virkelig verdi over resultat						
2 315	3 720	3 610	Nedbetalingslån	3 610	3 720	2 315
2 315	3 720	3 610	Sum utpekt til virkelig verdi	3 610	3 720	2 315
25 510	22 463	21 303	Sum brutto utlån og fordringer på kunder	30 652	27 394	25 510

For nedskrivninger se note 11 Tap på utlån, garantier m.v.

NOTE 9 – UTLÅN OG GARANTIER FORDELT ETTER GEOGRAFISK OMRÅDE, SEKTOR OG NÆRING

BRUTTO UTLÅN FORDELT PÅ GEOGRAFISKE OMRÅDER

Morbank				Konsern				
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08		
16 825	14 830	13 746	62,7 %	Vest-Agder	20 271	66,1 %	18 309	16 825
3 095	2 797	2 944	13,4 %	Aust-Agder	4 474	14,6 %	3 580	3 095
2 509	2 670	2 915	13,3 %	Oslo	3 143	10,3 %	2 898	2 509
582	444	470	2,1 %	Akershus	617	2,0 %	591	582
847	480	545	2,5 %	Rogaland	645	2,1 %	580	847
1 587	1 241	1 307	6,0 %	Øvrig Norge	1 502	4,9 %	1 436	1 587
25 445	22 463	21 927	100%	Sum brutto utlån	30 652	100%	27 394	25 445

Geografisk fordeling er basert på kundens bosteds-/forretningsadresse.

TOTALENGASJEMENT FORDELT PÅ SEKTORER OG NÆRINGER

I totalengasjement inngår saldo på innvilgede lån og kreditter til kunder, ubenyttet andel av innvilgede kreditter, samt garantirammer og etablerte garantier. Dette reflekterer bankens maksimale kredittrisikoeksponering.

Morbank				Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
17 371	12 923	10 325	Personkunder	20 844	18 527	17 371
11 967	12 877	14 072	Næringslivskunder	14 151	12 888	11 967
29 338	25 800	24 397	Sum engasjement	34 995	31 415	29 338
106	117	106	Jordbruk, skogbruk og fiske	120	117	106
436	403	436	Industri og prod.foretak	438	403	436
867	598	750	Bygg og anlegg	763	603	867
503	540	530	Handel	534	540	503
44	70	48	Hotell og servering	50	70	44
112	101	119	Transport	125	101	112
1 713	1 709	1 677	Utvikling og salg fast eiendom	1 677	1 709	1 713
4 245	5 382	5 800	Utleie av fast eiendom og borettslag	5 804	5 382	4 245
894	690	702	Faglig og forretningsmessig tjenesteyting	712	696	894
450	508	570	Annen tjenesteyting	594	508	450
2 569	2 730	2 918	Organisasjoner	2 918	2 730	2 569
27	29	416	Offentlig sektor	416	29	27
11 967	12 877	14 072	Sum næringslivskunder	14 151	12 888	11 967

BRUTTO UTLÅN FORDELT PÅ SEKTORER OG NÆRINGER

Morbank				Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
15 484	11 581	9 257	Personkunder	18 527	16 501	15 484
9 961	10 882	12 046	Næringslivskunder	12 125	10 893	9 961
25 445	22 463	21 303	Sum brutto utlån	30 652	27 394	25 445
93	103	93	Jordbruk, skogbruk og fiske	107	103	93
152	147	199	Industri og prod.foretak	201	147	152
452	307	406	Bygg og anlegg	419	307	452
449	442	331	Handel	335	442	449
41	64	43	Hotell og servering	45	64	41
81	71	87	Transport	93	71	81
1 481	1 376	1 330	Utvikling og salg fast eiendom	1 330	1 376	1 481
4 005	4 967	5 425	Utleie av fast eiendom og borettslag	5 429	4 967	4 005
672	539	627	Faglig og forretningsmessig tjenesteyting	637	550	672
374	404	445	Annen tjenesteyting	469	404	374
2 135	2 435	2 647	Organisasjoner	2 647	2 435	2 135
26	27	413	Offentlig sektor	413	27	26
9 961	10 882	12 046	Sum næringslivskunder	12 125	10 893	9 961

GARANTIER FORDELT PÅ SEKTORER OG NÆRINGER

Morbank				Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
8	13	12	Personkunder	12	13	8
417	456	473	Næringslivskunder	473	456	417
425	468	485	Sum garantier	485	468	425
		1	Jordbruk, skogbruk og fiske	1		
75	63	55	Industri og prod.foretak	55	63	75
169	233	131	Bygg og anlegg	131	233	169
45	46	46	Handel	46	46	45
		3	Hotell og servering	3		
16	16	21	Transport	21	16	16
57	49	102	Utvikling og salg fast eiendom	102	49	57
0		62	Utleie av fast eiendom og borettslag	62		
30	18	19	Faglig og forretningsmessig tjenesteyting	19	18	30
26	32	32	Annen tjenesteyting	32	32	26
		1	Offentlig sektor	1		
417	457	473	Sum næringslivskunder	473	457	417

POTENSIELL EKSPONERING FORDELT PÅ SEKTORER OG NÆRINGER

Potensiell eksponering består av ubenyttet låneadgang på innvilgede kreditter, kredittkort og garantirammer.

Morbank				Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
1 879	1 330	1 056	Personkunder	2 305	2 013	1 879
1 590	1 539	1 553	Næringslivskunder	1 553	1 539	1 590
3 469	2 869	2 609	Sum ubenyttet limit	3 858	3 553	3 469
13	14	13	Jordbruk, skogbruk og fiske	13	14	13
210	193	182	Industri og prod.foretak	182	193	210
247	64	212	Bygg og anlegg	212	64	247
9	52	154	Handel	154	52	9
3	6	3	Hotell og servering	3	6	3
15	14	11	Transport	11	14	15
175	284	244	Utvikling og salg fast eiendom	244	284	175
241	415	314	Utleie av fast eiendom og borettslag	314	415	241
192	128	58	Faglig og forretningsmessig tjenesteyting	58	128	192
50	72	117	Annen tjenesteyting	117	72	50
434	295	244	Organisasjoner	244	295	434
1	2	1	Offentlig sektor	1	2	1
1 590	1 539	1 553	Sum næringslivskunder	1 553	1 539	1 590

NOTE 10 – MISLIGHOLDTE LÅN

En kundes engasjement vurderes som misligholdt dersom en termin ikke er betalt innen 30 dager etter forfall, eller en rammekreditt har vært overtrukket i mer enn 30 dager. Mislighold ansees også å foreligge når det er åpnet gjeldsforhandlinger eller konkurs, eller det er foretatt rettslige skritt for å inndrive fordringen. Når en kunde

har ett eller flere misligholdte lån, er det kundens totale debetengasjement som rapporteres som misligholdt og ikke det enkelte lån.

Når det foreligger mislighold, er dette et objektivt bevis som innebærer at behovet for tapsnedskrivning skal vurderes.

Morbank			Personmarkedet	Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
52	14	29	Brutto mislighold 31 - 60 dgr.	32	14	52
3	3	3	Brutto mislighold 61 - 90 dgr.	3	3	3
35	16	13	Brutto mislighold > 90 dgr.	13	16	35
89	33	45	Brutto misligholdte lån / kreditter	48	33	89
0	0	0	- individuelle tapsnedskrivninger	0	0	0
89	33	45	Netto misligholdte lån / kreditter	48	33	89
0,00%	0,15%	0,00%	Avsetningsgrad misligholdte lån	0,00%	0,15%	0,00%

Morbank			Næringslivsmarkedet	Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
67	89	74	Brutto mislighold 31 - 60 dgr.	74	89	67
29	2	0	Brutto mislighold 61 - 90 dgr.	0	2	29
91	52	78	Brutto mislighold > 90 dgr.	78	52	91
187	143	152	Brutto misligh.lån/kreditter	152	143	187
11	25	34	- individuelle tapsnedskrivninger	34	25	11
176	118	118	Netto misligholdte lån / kreditter	118	118	176
5,9 %	17,8 %	22,4 %	Avsetningsgrad misligholdte lån	22,4 %	17,8 %	5,9 %

Morbank			Sum misligholdte lån/kreditter	Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
119	103	103	Brutto mislighold 31 - 60 dgr.	106	103	119
31	4	3	Brutto mislighold 61 - 90 dgr.	3	4	31
126	68	91	Brutto mislighold > 90 dgr.	91	68	126
276	176	197	Brutto misligh.lån/kreditter	200	176	276
11	25	34	- individuelle tapsnedskrivninger	34	25	11
265	150	163	Netto misligholdte lån / kreditter	166	150	265
4,0 %	14,5 %	17,3 %	Avsetningsgrad misligholdte lån	17,0 %	14,5 %	4,0 %
0,53%	0,30%	0,43%	Brutto mislighold > 90 dager i % av brutto utlån	0,30%	0,25%	0,53%

På totale misligholdte lån til kunder var virkelig verdi på tilhørende pantstillelser pr. 31.12.2010 134,4 mill. kroner, pr. 31.12.2009 152,6 mill. kroner og pr. 31.12.2008 183,3 mill. kroner

Øvrige tapsutsatte engasjementer

Engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør at banken har foretatt individuelle tapsnedskrivninger, eller det er overveiende sannsynlig at banken må foreta tapsnedskrivninger, klassifiseres som tapsutsatte.

Morbank			Øvrige tapsutsatte lån/kreditter	Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
114	60	119	Ikke misligholdte engasjementer med tapsnedskrivning	119	60	114
32	11	23	- individuelle tapsnedskrivninger	23	11	32
82	49	96	Netto øvrige tapsutsatte engasjement	96	49	82
28,2 %	18,3 %	19,3 %	Avsetningsgrad ikke misligholdte lån	19,3 %	18,3 %	28,2 %

BRUTTO MISLIGHOLDTE ENGASJEMENTER FORDELT PÅ SEKTORER OG NÆRINGER

Morbank			Konsern			
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
89	33	45	Personkunder	48	33	89
187	143	152	Næringslivskunder	152	143	187
276	176	197	Sum misligholdte engasjement	200	176	276
2			Jordbruk, skogbruk og fiske			2
3		1	Industri og prod.foretak	1		3
15	2	23	Bygg og anlegg	23	2	15
9	1		Handel		1	9
			Hotell og servering			
			Transport			
27	47	54	Utvikling og salg fast eiendom	54	47	27
79	90	50	Utleie av fast eiendom og borettslag	50	90	79
24	3	1	Faglig og forretn.messig tj.yting	1	3	24
28		23	Annen tjenesteyting	23		28
			Organisasjoner			
			Offentlig sektor			
187	143	152	Sum næringslivskunder	152	143	187

NOTE 11 – TAP PÅ UTLÅN, GARANTIER M.V.
Tap på utlån

De forskjellige elementene som inngår i tap og nedskrivninger på utlån, er omtalt under Regnskapsprinsipper. Det vises også til note om Risikostyring i Sparebanken Pluss og til note om Kredittområdet og kredittrisiko.

Morbank			Periodens tapskostnader	Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
46	25	25	Netto tapskostnad på utlån	25	25	46
0	0	0	Tap på garantier	0	0	0
46	25	25	Sum tap på utlån og garantier	25	25	46

Morbank			Nedskrivning på utlån	Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
32	-5	20	Periodens endring i individuelle nedskrivninger	20	-5	32
12	0	0	+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	0	0	12
4	3	3	+ Amortiserte utlån	3	3	4
0	25	3	+ Periodens konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	3	25	0
1	4	2	+ Periodens konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	2	4	1
3	2	3	- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	3	2	3
46	25	25	Periodens netto tapskostnad på utlån	25	25	46

Morbank			Individuelle nedskrivninger	Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
9	41	36	Individuelle nedskr. pr. 01.01. ekskl. amort. utlån	36	41	9
0	25	3	- Periodens konst. tap med tidligere nedskrivninger	3	25	0
2	11	28	+ Økte individuelle nedskrivninger i perioden	28	11	2
33	21	3	+ Nye individuelle nedskrivninger i perioden	3	21	33
3	13	8	- Tilbakeføring av nedskrivninger fra tidligere perioder	8	13	3
2	1	1	+ Amortiserte utlån	1	1	2
43	37	57	Individuelle nedskr. pr. 31.12. inkl. amort. utlån	57	37	43

Morbank			Nedskrivninger på grupper av utlån	Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
80	92	92	Nedskr. på grupper av utlån pr. 01.01.	92	92	80
12	0	0	+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	0	0	12
92	92	92	Nedskrivninger på grupper av utlån pr. 31.12.	92	92	92

**INDIVIDUELLE NEDSKRIVNINGER FORDELT PÅ SEKTORER OG NÆRINGER
(MORBANK = KONSERN)**

MILLIONER KRONER	2010	2009	2008
Personkunder	1	1	2
Næringslivskunder	56	36	42
Sum individuelle nedskrivninger	57	37	43
Jordbruk, skogbruk og fiske			
Industri og prod.foretak		1	3
Bygg og anlegg	14	2	3
Handel	2	2	12
Hotell og servering		1	
Transport			
Utvikling og salg fast eiendom	20	14	
Utleie av fast eiendom og borettslag	15	11	11
Faglig og forretn.messig tj.yting		4	4
Annen tjenesteyting	5	1	9
Organisasjoner			
Offentlig sektor			
Sum næringslivskunder	56	36	42

Forventet årlig gjennomsnittlig netto tap

Det er 57 mill. kroner i individuelle nedskrivninger pr. 31.12.2010. Gruppenedskrivningene på 92 mill. kroner pr. 31.12.2010 er relatert til ulike risikoklasser.

Alle engasjementer til bedriftsmarkedet prises individuelt basert på blant annet risiko, krav til lønnsomhet og konkurransesituasjonen. Prisingen gjenspeiler derfor blant annet risikoen i engasjementet og oppnådde marginer er gjennomgående større ved høyere risiko.

Boliglån prises basert på en prismatrise hvor både låneutmåling og risikoklassifisering gjenspeiles.

Basert på erfaringstall, lokale markedsførhold og sammensetning av eksisterende portefølje samt den foreliggende konjunktursituasjon, forventes det at bankens netto tapskostnad for 2011 vil ligge på omtrent samme nivå som for 2010. For perioden 2012-2015 opprettholdes det en målsetting om at bankens totale tapsnivå fortsatt skal ligge under 0,25 % av brutto utlån.

NOTE 12 – SERTIFIKATER, OBLIGASJONER OG ANDRE RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Morbank			MILLIONER KRONER	Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10		31.12.10	31.12.09	31.12.08
			<i>Kortsiktige plasseringer vurdert til amortisert kost</i>			
135	138	135	Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre	135	138	135
0	4 900	4 608	Sertifikater og obligasjoner utstedt av datterselskap	0	0	0
135	5 038	4 743	Sum kortsiktige plasseringer vurdert til amorisert kost	135	138	135
			<i>Kortsiktige plasseringer utpekt til virkelig verdi over resultat</i>			
200	1 522	50	Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige	50	1 522	200
2 105	3 651	4 188	Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre	4 188	3 651	2 105
0	0	1 791	Sertifikater og obligasjoner utstedt av datterselskap	0	0	0
2 305	5 173	6 029	Sum korts. plasseringer utpekt til virkelig verdi over resultat	4 238	5 173	2 305
2 440	10 211	10 772	Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	4 373	5 311	2 440

Obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) er innregnet i balansen for morbanken pr. 31.12.2009 og 31.12.2010. Stortinget ga 24. oktober 2008 Finansdepartementet fullmakt til å sette i verk en ordning der staten og bankene bytter statskasseveksler mot obligasjoner med fortrinnsrett, OMF, for en avtalt periode. Norges Bank administrerer ordningen på oppdrag fra Finansdepartementet. Ved utløpet av avtalene er bankene forpliktet til å kjøpe OMF'ene tilbake fra staten til samme pris som de ble solgt for. Utbetalinger fra OMF'ene godskrives bankene samme dag som utbetalingene finner sted, med mindre det foreligger mislighold av bytteavtalen. Sparebanken Pluss har kjøpt obligasjoner fra Pluss Boligkreditt AS som er benyttet som sikkerhet for inngåtte bytteavtaler med Norges Bank. Disse obligasjonene er banken forpliktet til å kjøpe tilbake til samme pris som de blir solgt for. Banken mottar renten på OMF'ene, som om disse ikke var solgt. Sparebanken Pluss har vurdert at kravet til overføring av risiko og avkastning av obligasjonene i henhold til IAS 39 ikke er tilfredstillende, slik at obligasjonene ikke kan tas ut av balansen i morbank. På konsolidert

basis vil obligasjonene behandles som egne obligasjoner og nettes ut mot utstedte obligasjoner i Pluss Boligkreditt AS.

Klassifisering av finansielle investeringer

Sertifikater og obligasjoner blir ratet av eksterne. Der hvor verdipapirer har en offisiell rating skal denne benyttes, men i tilfeller hvor offisiell rating ikke eksisterer benyttes eksterne meglers skyggerating som grunnlag for risikoklassifisering.

Bankens risikokategori	Rating
Laveste risiko	AAA, AA+, AA og AA-
Lav risiko	A+, A og A-
Middels risiko	BBB+, BBB og BBB-
Høy risiko	BB+, BB, BB-
Højest risiko	B+ og lavere

SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

Morbank			Konsern			
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
Sertifikater og obligasjoner						
928	7 653	8 970	Lavest risiko	2 571	2 753	928
911	1 733	1 097	Lav risiko	1 097	1 733	911
602	825	705	Middels risiko	705	825	602
0	0	0	Høy risiko	0	0	0
0	0	0	Høyest risiko	0	0	0
2 440	10 211	10 772	Sum sertifikater og obligasjoner	4 373	5 311	2 440

NOTE 13 – GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER

Morbank				Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
			<i>Gjeld til kredittinstitusjoner vurdert til amortisert kost</i>			
39	232	71	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner u/avtalt løpetid	71	232	39
1 620	6 581	6 081	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner m/avtalt løpetid	6 081	6 385	1 620
1 659	6 813	6 152	Gjeld til kredittinstitusjoner vurdert til amorisert kost	6 152	6 617	1 659

I lån og innskudd fra kredittinstitusjoner m/avtalt løpetid inngår forpliktelsen knyttet til bytteordningen, se også omtale i note 12.

NOTE 14 – GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

Pålydende verdier

Morbank				Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
795	0	0	Pålydende verdi sertifikater	0	0	795
795	0	0	Netto pålydende verdi sertifikater	0	0	795
11 511	10 903	10 053	Pålydende verdi obligasjoner	18 453	15 803	11 511
0	0	0	Pålydende verdi egne obligasjoner	-6 400	-4 900	0
11 511	10 903	10 053	Netto pålydende verdi obligasjoner	12 053	10 903	11 511
12 306	10 903	10 053	Netto pålydende verdi gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	12 053	10 903	12 306

Innregnede verdier

Morbank			Konsern			
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
795	0	0	Sertifikater vurdert til amortisert kost	0	0	795
795	0	0	Sum innregnet verdi av sertifikater	0	0	795
7 618	7 029	6 489	Obligasjoner vurdert til amortisert kost	8 486	7 029	7 618
3 995	3 939	3 603	Obligasjoner som inngår i sikringsbokføring	3 603	3 939	3 995
11 613	10 969	10 092	Sum innregnet verdi av obligasjoner	12 089	10 968	11 613
12 407	10 969	10 092	Sum innregnet verdi gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	12 089	10 969	12 407

Obligasjoner med fastrente inngår i sikringsbokføringen i Sparebanken Pluss. Innregnede verdier gjenspeiler pålydende på obligasjonene, samt verdien av finansielle instrumenter som inngår i sikringsbokføringen. Det vises til note 1 Regnskapsprinsipper om sikringsbokføring, samt note 29 Virkelig verdi av finansielle instrumenter.

NOTE 15 – INNSKUDD FRA OG GJELD TIL KUNDER

Morbank				Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
			Innskudd fra og gjeld til kunder vurdert til amortisert kost			
6 955	7 772	7 667	Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	7 667	7 772	6 955
5 982	6 391	7 295	Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	7 295	6 391	5 982
12 936	14 164	14 963	Innskudd fra og gjeld til kunder vurdert til amortisert kost	14 963	14 164	12 936

Innskudd fra og gjeld til kunder fordelt på kundegrupper

Morbank				Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
5 649	6 039	6 417	Personkunder	6 417	6 039	5 649
7 287	8 125	8 546	Næringslivkunder	8 546	8 125	7 287
12 936	14 164	14 963	Sum innskudd fra og gjeld til kunder	14 963	14 164	12 936

NOTE 16 – RENTEINNTEKTER OG RENTEKOSTNADER

Renteinntekter

Morbank				Konsern		
2008	2009	2010	MILLIONER KRONER	2010	2009	2008
			<i>Renter fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost:</i>			
59	33	32	Renter o.l. inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	32	30	59
0	0	4	Renter o.l. inntekter av fordring på datterselskap	0	0	0
1 548	936	786	Renter o.l. inntekter av utlån til og fordringer på kunder	1 023	1 036	1 548
135	79	149	Renter o.l. inntekter av sertifikater og obligasjoner	0	28	135
0	1	2	Andre renteinntekter og lignende inntekter	2	1	0
1 742	1 049	973	Sum renter fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	1 056	1 094	1 742
			<i>Renter fra finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi over resultat:</i>			
138	122	125	Renter o.l. inntekter av utlån til og fordringer på kunder	125	122	138
2	0	0	Renter o.l. inntekter av sertifikater og obligasjoner	0	0	2
139	122	125	Sum renter fra fin.instr. utpekt til virkelig verdi over resultat	125	122	139
			<i>Renter fra finansielle instrumenter pliktig til virkelig verdi over resultat:</i>			
0	134	161	Renter o.l. inntekter av sertifikater og obligasjoner	161	134	0
2	3	1	Andre renteinntekter og lignende inntekter	1	3	2
2	138	162	Sum renter fra fin.instr. pliktig til virkelig verdi over resultat	162	138	2
1 883	1 308	1 260	Sum renter og lignende inntekter	1 342	1 338	1 883

Rentekostnader

Morbank				Konsern		
2008	2009	2010	MILLIONER KRONER	2010	2009	2008
			<i>Rentekostnader fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost:</i>			
78	79	72	Renter o.l kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	72	79	78
-	5	5	Renter o.l. inntekter av gjeld til datterselskap	0	0	0
647	330	309	Renter o.l. kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	309	330	647
665	476	436	Renter o.l. kostnader på utstedte verdipapirer	472	476	665
50	25	22	Renter o.l. kostnader på ansvarlig lånekapital	22	25	50
3	13	15	Andre rentekostnader og lignende kostnader ¹⁾	15	13	3
1 443	928	859	Sum rentekostnader for fin. Instr. vurdert til amortisert kost	890	923	1 443
			<i>Rentekostnader fra finansielle instrumenter pliktig til virkelig verdi over resultat:</i>			
0	(7)	0	Renter o.l. kostnader på utstedte verdipapirer	0	(7)	0
0	0	0	Andre rentekostnader og lignende kostnader	0	0	0
0	(7)	0	Sum rentekostnader fra fin.instr. pliktig til virkelig verdi over resultat	0	(7)	0
1 443	921	859	Sum rentekostnader og lignende kostnader	891	916	1 443

¹⁾ Gjelder i sin helhet innbetaling til bankenes sikringsfond. Fondet plikter å dekke tap inntil 2 mill. kroner som en innskyter har på innskudd i en bank. Ordningen gjelder ikke for innskudd fra finansinstitusjoner.

NOTE 17 – ANDRE DRIFTSINNTEKTER

Utbytte og andre inntekter av verdipapirer

Morbank				Konsern		
2008	2009	2010	MILLIONER KRONER	2010	2009	2008
6	7	8	Verdiendringer finansielle plasseringer utpekt til virkelig verdi	8	7	6
0	0	0	Verdiendringer aksjeindeksopsjoner og aksjeopsjoner pliktig til virkelig verdi	0	0	0
6	7	8	Sum utbytte og andre inntekter vurdert til virkelig verdi	8	7	6

Provisjonsinntekter

Morbank				Konsern		
2008	2009	2010	MILLIONER KRONER	2010	2009	2008
4	5	6	Garantiprovisjon	6	5	4
7	8	8	Provisjon kredittformidling	8	8	7
11	7	11	Gebyr v.p. omsetning og forvaltning	6	7	11
63	55	54	Betalingsformidling	54	55	63
9	9	10	Forsikringstjenester	10	9	9
2	2	2	Øvrige gebyrer	2	2	2
96	87	90	Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenster	86	87	96

Netto verdiendring og gevinst på valuta og verdipapirer

Morbank				Konsern		
2008	2009	2010	MILLIONER KRONER	2010	2009	2008
			<i>Verdiendringer pliktig til virkelig verdi over resultat:</i>			
-17	-16	3	Verdiendringer finansielle derivater	3	-16	-17
-17	-16	3	Verdiendringer pliktig til virkelig verdi over resultat	3	-16	-17
			<i>Verdiendringer utpekt til virkelig verdi over resultat:</i>			
-58	81	-6	Verdiendringerertif./oblig./andre renteb. papirer	-4	81	-58
-12	11	22	Verdiendring aksjer og andre verdipapirer	22	11	-13
10	8	11	Verdiendring innlån/utlån valuta (agio/disagio)	11	8	10
-60	100	27	Verdiendringer utpekt til virkelig verdi over resultat	30	100	-61
-77	85	30	Sum verdiendringer og gevinst på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	33	85	-78

NOTE 18 – LØNSKOSTNADER OG PENSJON

Lønn og generelle administrasjonskostnader

Morbank			MILLIONER KRONER	Konsern		
2008	2009	2010		2010	2009	2008
83	82	93	Lønn til ansatte og honorarer til tillitsvalgte ¹⁾	93	82	83
11	10	-11	Netto pensjonskostnader ²⁾	-11	10	11
16	17	17	Sosiale kostnader	17	17	16
111	110	99	Lønn og andre personalkostnader	99	110	111
31	27	31	EBD kostnader	32	29	31
7	6	5	Porto og frakt	5	6	7
7	6	6	Kontorholdskostnader	6	6	7
2	4	3	Kurs og reisekostnader	3	4	2
12	12	13	Markedsføring	13	12	12
58	55	58	Generelle administrasjonskostnader	60	56	58
169	165	157	Lønn og generelle administrasjonskostnader	159	166	169
170	172	180	Antall årsverk pr. 31.12.	180	172	170
170	171	176	Gjennomsnittlig antall årsverk i året	176	171	170

¹⁾ Banken har en ordning med prestasjonslønn. Ordningen omfatter alle ansatte. Fra og med 01.01.2011 vil ordningen ikke gjelde medlemmer av ledergruppen og internrevisor. Avhengig av måloppnåelse kan bonusordningen gi en utbetaling på maksimalt 1,5 månedslønn pr. ansatt. Styrets medlemmer inngår ikke i bonusordningen.

²⁾ Det ble i 2010 foretatt ny aktuarberegning som følge av nye regler for AFP. Effekten av de endrede AFP-reglene er beregnet til 21,8 mill. kroner. Dette er bokført som en reduksjon av pensjonskostnadene i 2010.

Pensjon

Banken har pensjonsforsikring for sine ansatte gjennom Nordea Liv AS. Pensjonsforsikringen omfatter 265 personer hvorav 75 mottok pensjon pr. 31.12.2010. Pensjonsforsikringen oppfyller kravene etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Banken har dessuten pensjonsforpliktelser som gjelder 26 personer som ikke er dekket av forsikringsordningen i forbindelse med førtidspensjonering og tilleggspensjoner. Pensjonsordningene er behandlet i henhold til IFRS for behandling av pensjonskostnader. Pensjonsordningen er å anse som ytelsesplaner. Estimaterendringer og estimatavvik amortiseres over gjenværende opptjeningstid uten bruk av korridor. Estimaterendringer og – avvik føres direkte mot egenkapitalen. Ordningen med avtalefestet rett til førtidspensjonering fra fylte 62 år (AFP) er henyntatt i pensjonsforpliktelsen. 8 personer ytes pensjon innenfor bankens AFP ordning pr. 31.12.2010. Den nye AFP ordningen som er innført i 2010 er behandlet som en innskuddsordning pr. 31.12.2010. Datterselskapet Pluss Boligkreditt AS har ikke ansatte.

I beregningen som ekstern aktuar har gjennomført vedrørende pensjoner er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	31.12.10	31.12.09	31.12.08
Diskonteringsrente	4,00%	4,50%	3,80%
Forventet lønnsregulering	4,00%	4,50%	5,80%
Forventet regulering av løpende pensjoner	1,30%	1,40%	1,50%
Forventet regulering av folketrygdens grunnbeløp	3,75%	4,25%	3,75%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	5,40%	5,70%	5,80%
Frivillig avgang	0,00%	0,00%	0,00%
Andel som benytter seg av AFP ordningen	0,00%	30,00%	30,00%

De økonomiske forutsetningene er vurdert i en lang tidshorisont. Forutsetningene er like Norsk Regnskapsstiftels sine anbefalinger gitt 6. januar 2011.

SAMMENSETNING AV NETTO PENSJONSKOSTNAD

Morbank			MILLIONER KRONER	Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10		31.12.10	31.12.09	31.12.08
6	7	7	Nåverdi av årets pensjonsopptjening kollektive ordninger	7	7	6
2	2	1	Nåverdi av årets pensjonsopptjening usikrede ordninger	1	2	2
7	6	7	Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktelser kollektive ordninger	7	6	7
1	1	1	Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktelser usikrede ordninger	1	1	1
0	0	0	Kostnader ved administrasjon av ordningen	0	0	0
-6	-7	-7	Forventet avkastning på pensjonsmidler	-7	-7	-6
1	1	1	Periodisering arbeidsgiveravgift	1	1	1
0	0	-22	Resultatført planendring ¹⁾	-22	0	0
11	10	-11	Netto pensjonskostnad	-11	10	11

¹⁾ Som følge av endrede regler for AFP er effekten av endrede AFP regler estimert til å utgjøre 21,8 mill. kroner. Dette er ført i resultatregnskapet som en reduksjon av pensjonskostnaden. Lovendringen kom i 1. kvartal 2010 og på det tidspunktet ble planendringen estimert til å utgjøre 19,7 mill. kroner.

SPESIFIKASJON AV NETTO INNREGNET YTelsesBASERT PENSJONSFORPLIKTELSE

Morbank			Konsern			
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
165	164	172	Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i sikrede ordninger	172	164	165
-122	-120	-127	Virkelig verdi av pensjonsmidler	-127	-120	-122
43	44	46	Netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i sikrede ordninger	46	44	43
33	36	18	Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i usikrede ordninger	18	36	33
0	0	0	Kostn. ved tidligere perioders pensjonsopptjening som ikke er innregnet i balansen	0	0	0
11	11	9	Arbeidsgiveravgift	9	11	11
86	91	72	Netto pensjonsforpliktelse innregnet i balansen	72	91	86

Endring i pensjonsforpliktelse gjennom året

MILLIONER KRONER	2010	2009	2008
IB 01.01.	200	198	173
Årets opptjening	8	9	8
Årets rentekostnad	8	7	8
Utbetaling	-4	-4	-4
Planendringer	-20	0	0
Ikke-resultatførte estimatavvik	-2	-10	13
UB 31.12.	190	200	198

Endring i pensjonsmidler gjennom året

MILLIONER KRONER	2010	2009	2008
IB 01.01.	120	122	105
Forventet avkastning	7	7	6
Innbetaling premier	5	7	14
Utbetaling pensjoner	-3	-3	-3
Planendringer	0	0	0
Ikke-resultatførte estimatavvik	-1	-12	0
Administrasjonskostnader	0	0	0
UB 31.12.	127	120	122

Netto beregnet pensjonsforpliktelse

Konsern / Morbank			
MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
Nåverdi av pensjonsopptjeningen	190	200	198
Virkelig verdi av pensjonsmidler	(127)	(120)	(122)
Netto beregnet forpliktelse, ekskl. arbeidsgiveravgift	63	80	76

Pensjonsmidlene er ikke investert i egne finansielle instrumenter eller andre eiendeler i selskapet. Pensjonsmidler forvaltes av forsikringsselskapet Nordea.

AKTIVE PERSONER I DE ULIKE ORDNINGENE

Morbank			Konsern			
31.12.08	31.12.09	31.12.10		31.12.10	31.12.09	31.12.08
185	183	190	Aktive medlemmer av ordningen	190	183	185
66	75	75	Pensjonister og uføre i ordningen	75	75	66
251	258	265	Sum personer som er med i pensjonsordningen	265	258	251
170	168	-	Aktive medlemmer av AFP ordningen	-	168	170
8	7	8	Pensjonister og uføre i AFP ordningen	8	7	8
178	175	8	Sum personer som er med i AFP ordningen	8	175	178
21	22	22	Aktive medlemmer av ikke fordikrede ordninger	22	22	21
6	5	4	Pensjonister og uføre i ikke forsikrede ordninger	4	5	6
27	27	26	Sum personer som er med i ikke forsikrede ordninger	26	27	27

Forventet pensjonskostnad i 2011 er 20,5 mill. kroner for morbank/konsernet.

NOTE 19 – SKATT

Morbank				Konsern		
2008	2009	2010	MILLIONER KRONER	2010	2009	2008
214	341	314	Resultat før skattekostnad	352	369	214
9	4	5	Permanente forskjeller (inkl. ikke fradragsberettigede kostn.)	5	4	9
-4	0	-4	Mottatt utbytte	-4	0	-4
0	-2	-14	Ikke skattepliktige inntekter	-14	-2	0
75	-101	-26	Endringer i midlertidige resultatforskjeller som påvirker skattegrunnlaget	-26	-101	76
294	243	276	Skattepliktig inntekt	314	271	295
82	67	77	Inntektsskatt (28%)	88	75	82
1 950	2 120	2 362	Grunnlag formueskatt	2 362	2 120	1 950
6	6	7	Formueskatt	7	6	6
88	73	84	Sum betalbar skatt	95	81	88

Morbank				Konsern		
2008	2009	2010	MILLIONER KRONER	2010	2009	2008
88	73	84	Betalbar skatt	95	73	88
-25	27	0	Endring i utsatt skatt	0	27	-25
4	1	1	Endringer som ikke føres over resultatregnskapet	1	1	4
67	101	85	Skattekostnad	96	101	67

AVSTEMMING FRA NOMINELL TIL FAKTISK SKATTESATS

Morbank				Konsern		
2008	2009	2010	MILLIONER KRONER	2010	2009	2008
214	341	314	Resultat før skattekostnad	352	369	214
60	95	88	Forventet inntektsskatt etter nominell skattesats	99	103	60
3	1	1	Skatteeffekt av permanente forskjeller	2	1	3
-1	0	-1	Skatteeffekt av mottatt utbytte	-1	0	-1
0	0	-4	Skatteeffekt av ikke skattepliktige inntekter	-4	0	0
6	6	7	Formueskatt	7	6	6
0	0	-5	Endring tidligere år (for mye / lite avsatt)	-5	0	0
67	101	86	Skattekostnad	96	109	67
31,2 %	29,7 %	27,4 %	Effektiv skattesats	27,4 %	29,7 %	31,2 %

BEREGNING AV UTSATT SKATT / UTSATT SKATTEFORDEL

Morbank				Konsern		
2008	2009	2010	MILLIONER KRONER	2010	2009	2008
142	147	151	Forskjeller vedrørende driftsmidler	151	147	142
10	8	7	Gevinst og tapskonto	7	8	10
-117	-24	20	Forskjeller vedrørende verdipapirer	20	-24	-117
-86	-91	-72	Forskjeller vedrørende pensjoner	-72	-91	-86
-5	1	-62	Andre forskjeller	-62	1	-5
-55	42	43	Sum midlertidige forskjeller	43	42	-55
28%	28%	28%	Anvendt skattesats	28%	28%	28%
-15	12	12	Utsatt skatt (utsatt skattefordel)	12	12	-15

Morbank				Konsern		
2008	2009	2010	MILLIONER KRONER	2010	2009	2008
10	-15	10	Utsatt skatt 01.01.	10	-15	10
-25	27	2	Endring i utsatt skatt i resultatet	2	27	-25
-15	12	12	Utsatt skatt 31.12. (utsatt skattefordel)	12	12	-15

IB utsatt skatt i 2010 er redusert med 2 mill. kroner som følge av korreksjon av tidligere års feil korrigert mot egenkapital. Viser oppstillingen over endringer i egenkapital.

NOTE 20 – AKSJER, ANDELER OG EGENKAPITALBEVIS

Alle aksjer og andeler er klassifisert til virkelig verdi over resultat. Tilknyttede selskaper (TS) er vurdert etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet.

Pr. 31.12.2010						Konsern
TUSEN KRONER	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Eierandel	Pålydende verdi	Balanseført verdi	Anskaff. kost
Aksjer klassifisert til virkelig verdi						
NorgesInvestor Value AS	181	100 000	5,6	99	177	110
NorgesInvestor III AS	139	219 597	0,001	30	30	-
NorgesInvestor Long Short AS	102	50 000	0,1	1	153	57
NorgesInvestor Pro AS	136 877	130 000	9,4	13 000	18 959	13 000
NorgesInvestor IV AS	297 922	77 500	3,8		7 765	7 750
NorgesInvestor Oppotunities AS	99 840	60 000	9,6	4 800	8 046	4 500
Nets AS	184 325	501 350	0,27	501	21 729	21 729
Nordito Property AS	21 323	60 698	0,6	1 275	2 064	2 064
Eiendoms kreditt AS	199 550	112 396	7	11 240	11 321	11 321
Sparebankmateriell AS	3 156	590	1,9	59	59	59
Eksportfinans ASA	2 771 108	529	0,2	5 554	5 766	7 879
VISA International a-aksjer		1 489	0		614	638
VISA International c-aksjer		3 475	0		1 433	1 488
BMA					478	451
Andre selskaper (11 stk)					552	773
Sum aksjer vurdert til virkelig verdi					79 146	71 819
Aksjer vurdert til EK metoden						
Plussmegleren AS ¹⁾	6 000	19 500	49,0	2 960	1 115	2 960
Sum aksjer (TS) vurdert til EK metoden					1 115	2 960
Andeler klassifisert til virkelig verdi						
Banklikviditet Global			12,5	100 000	112 312	99 180
Skagerak Venture Capital 1 KS			9,7		7 756	15 971
SIGMA Life Sciences				5000	5 167	5 000
Sum andeler vurdert til virkelig verdi					125 235	120 151
NETTO					205 496	194 930

¹⁾ Sparebanken Pluss sitt eneste datterselskap Pluss Boligkreditt AS har ingen plasseringer i aksjer. Eneste forskjell mellom morselskap og konsern er at aksjene i det tilknyttede selskapet Plussmegleren AS (Tidligere Pluss Garanti Eiendomsmegling AS) bokføres til EK metoden i konsernregnskapet og kostmetoden i morselskapet. Aksjene er bokført til kr. 1 000 i morselskapet.

Pr. 31.12.2009

Konsern

TUSEN KRONER	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Eierandel	Pålydende verdi	Balanseført verdi	Anskaff. kost
Aksjer klassifisert til virkelig verdi						
NorgesInvestor Value AS	181	100 000	5,6	99	144	110
NorgesInvestor III AS	13 901	219 597	0,001	220	275	-
NorgesInvestor Long Short AS	102	50 000	0,1	1	135	57
NorgesInvestor Pro AS	136 877	130 000	9,4	13 000	16 800	13 000
NorgesInvestor IV AS	297 922	77 500	3,8		7 130	7 750
NorgesInvestor Oppotunities AS	74 880	45 000	9,6		4 640	4 500
Nordito AS ³⁾	253 846	60 698	0,6	1 517	3 863	3 863
Eiendoms kreditt AS	199 550	112 396	7	11 240	11 321	11 321
Sparebankmaterie ll AS	3 156	590	1,9	59	59	59
Eksportfinans ASA	2 771 108	529	0,2	5 554	5 766	7 879
VISA International a-aksjer		1 489	0		751	638
VISA International c-aksjer		3 475	0		1 754	1 488
BMA					451	451
Andre selskaper (12 stk)					774	871
Sum aksjer vurdert til virkelig verdi					53 863	51 987
Aksjer vurdert til EK metoden						
Pluss Garanti Eiendom AS ¹⁾	4 000	19 500	49,0	1 960	1 145	1 960
Sum aksjer (TS) vurdert til EK metoden					1 145	1 960
Andeler klassifisert til virkelig verdi						
Banklikviditet Global			12,5		109 157	99 180
Skagerak Venture Capital 1 KS			9,7		7 310	11 048
Sum andeler vurdert til virkelig verdi					116 467	110 228
NETTO					171 475	164 175
Overtatte aksjer						
Groos Invest AS ²⁾	800	1 000	37,5	300	2 980	2 980
Sum overtatte aksjer vurdert til EK metoden					2 980	2 980

¹⁾ Sparebanken Pluss sitt eneste datterselskap Pluss Boligkreditt AS har ingen plasseringer i aksjer. Eneste forskjell mellom morselskap og konsern er at aksjene i det tilknyttede selskapet Pluss Garanti Eiendoms megling AS (nå Pluss megleren AS) bokføres til EK metoden i konsernregnskapet og kostmetoden i morselskapet. Aksjene er bokført til kr. 1 960 i morselskapet.

²⁾ Aksjene i Groos Invest AS ble overtatt i 2009 og solgt i 2010.

³⁾ Nordito AS ble i 2010 fusjonert med det danske selskapet PBS Holding AS. Etter fusjonen i 2010 byttet selskapet navn til NETS AS.

Bankens investering i venture selskap er i hovedsak en deltakelse i et investeringsselskap. Selskapet utarbeider selv verddivurderinger på grunnlag av underliggende portefølje-verdi, som vi benytter ved verdsettelse.

Konsernet har kommitert seg til ytterligere innbetalinger knyttet til investeringen i Skagerak Venture Capital 1 KS. Pr. 31.12.2010 er uinnkalt kapital kr. 9 030 000 (Pr. 31.12.2009 kr. 11 969 000).

Viser til note 32 Opplysninger om nærstående parter for tilleggsopplysninger knyttet til transaksjoner med tilknyttede selskaper.

NOTE 21 – EIERINTERESSER I KONSRNSELKAPER

MILLIONER KRONER	Datterelskapets aksjekapital	Eierandel	Bokført verdi pr. 31.01.2009	Kapitalfor- høyelse m.m.	Nedskrivning	Balanseført verdi pr. 31.12.2010
Pluss Boligkreditt AS	300	100%	200	100	0	300
Aksjer i datterselskap	300		200	100	0	300

Sparebanken Pluss fikk den 22.12.2008 konsesjon til å etablere kredittforetak med mulighet for å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Selskapet Pluss Boligkreditt AS ble kjøpt i 2009 og etablert som boligkredittforetak i regnskapsåret 2009. Balanseført verdi pr. 31.12.2008 var derfor kr. 0.

Viser til note 32 Opplysninger om nærstående parter for tilleggsopplysninger knyttet til transaksjoner med datterselskap.

NOTE 22 – VARIGE DRIFTSMIDLER

Morbank 2010				Konsern 2010		
Maskiner, inventar og transp. midler	Tomter og bygninger	SUM	MILLIONER KRONER	SUM	Tomter og bygninger	Maskiner, inventar og transp. midler
153	215	368	Anskaffelseskost pr. 01.01.2010	370	215	155
16	5	21	Tilgang 2010	21	5	16
-1	0	-1	Avgang til anskaffelseskost 2010	-1	0	-1
168	220	388	Anskaffelseskost inkludert oppskrivninger pr. 31.12.2010	390	220	170
-99	-3	-101	Akkumulerte av- og nedskr. pr. 01.01.2010	-102	-3	-99
0	0	0	Avgang (akk. avskr. ved avgang)	0	0	0
0	0	0	Årets nedskrivninger	0	0	0
-10	-1	-11	Årets avskrivninger	-11	-1	-10
-108	-4	-112	Akkumulerte av- og nedskr. pr. 31.12.2010	-113	-4	-109
60	216	276	Bokført verdi pr. 31.12.2010	277	216	61
Lineær 3-10 år	Lineær 0-100 år		Avskrivningsmetode Levetid		Lineær 0-100 år	Lineær 3-10 år

Morbank 2009				Konsern 2009		
Maskiner, inventar og transp. midler	Tomter og bygninger	SUM	MILLIONER KRONER	SUM	Tomter og bygninger	Maskiner, inventar og transp. midler
137	212	349	Anskaffelseskost pr. 01.01.2009	349	212	137
17	3	20	Tilgang 2009	22	3	19
-1	0	-1	Avgang til anskaffelseskost 2009	-1	0	-1
153	215	368	Anskaffelseskost inkludert oppskrivninger pr. 31.12.2009	369	215	155
-90	-1	-91	Akkumulerte av- og nedskr. pr. 01.01.2009	-91	-1	-90
1	0	1	Avgang (akk. avskr. ved avgang)	1	0	1
0	0	0	Årets nedskrivninger	0	0	0
-10	-1	-11	Årets avskrivninger	-11	-1	-10
-99	-3	-101	Akkumulerte av- og nedskr. pr. 31.12.2009	-102	-3	-99
54	212	266	Bokført verdi pr. 31.12.2009	268	212	56
Lineær 3-10 år	Lineær 0-100 år		Avskrivningsmetode Levetid		Lineær 0-100 år	Lineær 3-10 år

Overtatte eiendommer på 7 mill. kroner pr. 31.12.2010 (7 mill. kroner pr. 31.12.2009) inngår ikke i tabellene over. De er heller ikke avskrevet eller nedskrevet i 2010.

Banken leier eiendommer og betalte i 2010 2,2 mill. kroner i årlig leie. Normal leieperiode er 5 år med opsjon på ytterligere 5 år.

NOTE 23 – ANDRE EIENDELER

ANDRE EIENDELER

Morbank			Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	31.12.10	31.12.09	31.12.08
			MILLIONER KRONER		
			<i>Kortsiktige plasseringer vurdert til amortisert kost</i>		
11	23	19	Andre eiendeler / fordringer	19	23
11	23	19	Sum kortsiktige plasseringer vurdert til amortisert kost	19	11
			<i>Kortsiktige plasseringer pliktig til virkelig verdi over resultat</i>		
168	100	73	Finansielle derivater	73	100
168	100	73	Sum kortsiktige plasseringer pliktig til virkelig verdi over resultat	73	168
179	123	92	Sum andre eiendeler	92	179

FORSKUDDSBET. IKKE PÅLØPTE KOSTNADER OG OPPTJENTE IKKE MOTTATTE INNTEKTER

Morbank			Konsern			
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
			Vurdert til amortisert kost			
228	191	128	Opptjente ikke motatte inntekter	135	194	228
4	2	1	Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	1	2	4
			Forskuddsbet. ikke påløpte kostnader og			
231	193	129	opptjente ikke motatte inntekter	136	196	231

NOTE 24 – ANNEN GJELD
ANNEN GJELD

Morbank			Konsern			
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
			<i>Gjeld vurdert til amortisert kost</i>			
4	4	5	Gjeld til off./staten	5	4	4
48	42	29	Gaver	29	42	48
36	38	38	Annen gjeld	38	38	36
88	84	72	Sum gjeld vurdert til amortisert kost	72	84	88
			<i>Finansielle derivaterpliktig til virkelig verdi</i>			
105	34	80	Rentederivater	80	34	105
13	11	20	Aksjeindekser	20	11	13
118	44	100	Sum finansielle derivater pliktig til virkelig verdi	100	44	118
206	128	172	Sum annen gjeld	172	128	206

PÅLØPTE KOSTNADER OG MOTTATT IKKE OPPTJENTE INNTEKTER

Morbank			Konsern			
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
			<i>Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter</i>			
270	226	186	Påløpte renter	202	230	270
21	17	22	Periodiseringer lønn	22	17	21
203	26	18	Andre periodiseringer	18	26	203
495	268	225	Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter	241	272	495

AVSETNINGER FOR FORPLIKTELSE

Morbank			Konsern			
31.12.08	31.12.09	31.12.10	MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
			Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser			
86	91	72	Pensjonsforpliktelse	72	91	86
5	2	2	Spesifiserte avsetninger på garantiansvar (pliktig til virkelig verdi)	2	2	5
92	93	74	Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	74	93	92

NOTE 25 – ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Konsern/Morbank

MILLIONER KRONER	31.12.10		31.12.09		31.12.08		Valuta	Forfall
	Innregnet verdi	Pålydende	Innregnet verdi	Pålydende	Innregnet verdi	Pålydende		
Ansvarlige utlån vurdert til amortisert kost								
NO0010359730	400	400	400	400	400	400	NOK	27.03.17
NO0010293970	299	300	298	300	298	300	NOK	evigvarende
Ansvarlig lån vurdert til amortisert kost	698	700	698	700	698	700		

Viser også til note 6 hvor forfallsstrukturen på hele obligasjonsgjelden er listet opp.

NOTE 26 – EGENKAPITALBEVIS OG EIERANDELSKAPITAL

De 20 største egenkapitalbevisene pr. 31.12.2010.

NAVN	ANTALL	ANDEL AV	NAVN	ANTALL	ANDEL AV
	EKB	EKB-KAP. %		EKB	EKB-KAP. %
1. Glastad Invest AS	91 250	7,30	11. Birkenes Sparebank	20 000	1,60
2. Sparebankstiftelsen DnB NOR	62 300	4,98	12. Flekkefjord Sparebank	15 800	1,26
3. Brøvig Holding AS	33 300	2,66	13. Strømme Leif	13 400	1,07
4. Varodd AS	32 800	2,62	14. Bratland Bjørn	12 800	1,02
5. Sparebanken Sør	31 600	2,53	15. Sparebank 1 SR-bank	12 356	0,99
6. MP Pensjon	26 900	2,15	16. Ringerikes Sparebank	11 500	0,92
7. Spareskillingsbanken	26 600	2,13	17. Rynning Jens Emil	10 809	0,86
8. Gumpens Auto AS	26 350	2,11	18. Apriori Holding AS	10 700	0,86
9. Terra Utbytte VPF	21 700	1,74	19. Engelschjøn Marwell Hauge pensj	10 500	0,84
10. Allumgården	21 050	1,68	20. Akselsen Carsten	10 250	0,82
Totalt - 10 største eierne	373 850	29,91	Totalt - 20 største eierne	501 965	40,16

Eierandelskapitalen pr. 31.12.2010 utgjør kr. 125.000.000 fordelt på 1.250.000 bevis pålydende kr. 100. Det er ingen endringer i 2010 eller 2009.

Sammen med overkursfond på 34 mill. kroner utgjør dette innskutt egenkapital på 159 mill. kroner.

Eierandelen som eierkapitalen representerer pr. 31.12.2010 er på 8,13 % (31.12.2009 – 8,51 % og 31.12.2008 – 8,99 %).

Når andelen av årets resultat er beregnet er denne brøken lagt til grunn.

Egenkapitalbevis eiet av administrerende direktør, ledende ansatte, medlemmer av styret, medlemmer av representantskapet og kontrollkomiteen og deres personlige nærstående definert etter regnskapsloven § 7-26 og tilleggsforskrift § 8-20 er opplyst i eget vedlegg i denne årsrapporten. Viser til oversikt over tillitsvalgte i Sparebanken Pluss pr. 31.12.2010.

Sparebanken Pluss eier ingen egne egenkapitalbevis pr. 31.12.2010.

NOTE 27 – FORESLÅTT UTBYTTE

Foreslått, ikke vedtatt utbytte

Morbank

	2010	2009	2008
Totalt foreslått utbytte	10,625 mill. kroner	10,625 mill. kroner	15 mill. kroner
Foreslått utbytte pr. egenkapitalbevis	kr. 8,50 pr. bevis	kr. 8,50 pr. bevis	kr. 12,00 pr. bevis
Antall egenkapitalbevis	1 250 000	1 250 000	1 250 000

Utbytte blir utbetalt året etter det er vedtatt. Utbytte vedtatt for 2009, ble utbetalt i 2010.

NOTE 28 – FINANSIELLE INSTRUMENTER ETTER KATEGORI

Konsern pr. 31.12.2010

MILLIONER KRONER	Virkelig verdi	Frivillig kategorisert til virkelig verdi	Lån, fordr. og andre forpliktelser til amorti- sert kost	Holde til forfall	Totalt
Netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	107	0	107
Netto utlån og fordringer på kunder	0	3 610	26 893	0	30 503
Overtatte eiendeler	0	0	0	0	0
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	0	4 238	0	135	4 373
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis med variabel avkastning	0	204	1	0	205
Andre eiendeler	85	0	7	0	92
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	0	0	136	0	136
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	-6 152	0	-6 152
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	0	-14 963	0	-14 963
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	-12 089	0	-12 089
Annen gjeld	-112	0	-60	0	-172
Betalbar skatt	0	0	-95	0	-95
Påløpte kostnader og forsk.betalte inntekter	0	0	-241	0	-241
Avsetning for forpliktelser	-2	0	0	0	-2
Ansvarlig lånekapital	0	0	-698	0	-698
SUM	-29	8 052	-7 153	135	1 006

Morbank pr. 31.12.2010

MILLIONER KRONER	Virkelig verdi	Frivillig kategorisert til virkelig verdi	Lån, fordr. og andre forpliktelser til amorti- sert kost	Holde til forfall	Totalt
Netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	696	0	696
Netto utlån og fordringer på kunder	0	3 610	17 544	0	21 154
Overtatte eiendeler	0	0	0	0	0
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	0	6 028	4 608	135	10 772
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis med variabel avkastning	0	204	1	0	205
Andre eiendeler	85	0	7	0	92
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	0	0	129	0	129
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	-6 152	0	-6 152
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	0	-14 963	0	-14 963
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	-10 092	0	-10 092
Annen gjeld	-112	0	-60	0	-172
Betalbar skatt	0	0	-85	0	-85
Påløpte kostnader og forsk.betalte inntekter	0	0	-225	0	-225
Avsetning for forpliktelser	-2	0	0	0	-2
Ansvarlig lånekapital	0	0	-698	0	-698
SUM	-29	9 842	-9 289	135	660

Sparebanken Pluss har ingen finansielle instrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg.

For eiendeler som er frivillig kategorisert til virkelig verdi representerer innregnet verdi maksimal eksponering for kredittrisiko.

		Frivillig kategorisert	Lån, fordr. og andre forpliktelser		
MILLIONER KRONER	Virkelig verdi	til virkelig verdi	til amorti- sert kost	Holde til forfall	Totalt
Netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	81	0	81
Netto utlån og fordringer på kunder	0	3 720	23 675	0	27 394
Overtatte eiendeler	0	3	0	0	3
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	0	5 176	0	135	5 311
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis med variabel avkastning	0	170	1	0	171
Andre eiendeler	100	0	23	0	123
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	0	0	196	0	196
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	-6 617	0	-6 617
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	0	-14 164	0	-14 164
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	-10 969	0	-10 969
Annen gjeld	-56	0	-69	0	-125
Betalbar skatt	0	0	-81	0	-81
Påløpte kostnader og forsk.betalte inntekter	0	0	-272	0	-272
Avsetning for forpliktelser	-2	0	0	0	-2
Ansvarlig lånekapital	0	0	-698	0	-698
SUM	42	9 069	-8 894	135	352

		Frivillig kategorisert	Lån, fordr. og andre forpliktelser		
MILLIONER KRONER	Virkelig verdi	til virkelig verdi	til amorti- sert kost	Holde til forfall	Totalt
Netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	81	0	81
Netto utlån og fordringer på kunder	0	3 720	18 743	0	22 463
Overtatte eiendeler	0	3	0	0	3
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	0	5 176	4 900	135	10 211
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis med variabel avkastning	0	170	2	0	172
Andre eiendeler	100	0	23	0	123
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	0	0	193	0	193
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	-6 813	0	-6 813
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	0	-14 164	0	-14 164
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	-10 969	0	-10 969
Annen gjeld	-56	0	-69	0	-125
Betalbar skatt	0	0	-73	0	-73
Påløpte kostnader og forsk.betalte inntekter	0	0	-268	0	-268
Avsetning for forpliktelser	-2	0	0	0	-2
Ansvarlig lånekapital	0	0	-698	0	-698
SUM	42	9 069	-9 111	135	135

MILLIONER KRONER	Virkelig verdi	Frivillig kategorisert til virkelig verdi	Lån, fordr. og andre forpliktelser til amorti- sert kost	Holde til forfall	Totalt
Netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	88	0	88
Netto utlån og fordringer på kunder	0	2 315	23 195	0	25 510
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	0	2 305	0	135	2 440
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis med variabel avkastning	0	152	2	0	154
Andre eiendeler	168	0	11	0	178
Forsukksbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	0	0	231	0	231
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	-1 659	0	-1 659
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	0	-12 936	0	-12 936
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	-12 407	0	-12 407
Annen gjeld	-118	0	-88	0	-206
Betalbar skatt	0	0	-88	0	-88
Påløpte kostnader og forsk.betalte inntekter	0	0	-495	0	-495
Avsetning for forpliktelser	-5	0	0	0	-5
Ansvarlig lånekapital	0	0	-698	0	-698
SUM	44	4 772	-4 845	135	107

NOTE 29 – VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

METODER FOR Å FASTSETTE VIRKELIG VERDI

Generelt

For finansielle instrumenter hvor den balanseførte verdien er en rimelig tilnærming til virkelig verdi er det ikke benyttet verdsettelsesmetoder for å beregne virkelig verdi. Dette gjelder i hovedsak fordringer og gjeld som innen kort tid (3 mnd.) forfaller til betaling eller hvor det er kort tid (3 mnd.) til neste renteforfall/regulering.

Rentebytteavtaler og valutabytteavtaler

Verdsettelse av rentebytteavtaler til virkelig verdi skjer gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og neddiskontering av disse, skjer ved bruk av observerte markedsrenter for de ulike valutaer og observerte valutakurser. Beregnede nåverdier kontrolleres mot tilsvarende beregninger fra motparter i kontraktene.

Sertifikater og obligasjoner

Sertifikater og obligasjoner er vurdert til noterte priser der slike er tilgjengelig og papirene er likvide. For andre papirer er verdsettelse foretatt gjennom innhenting av verdier fra ledende markedsaktører.

Utlån

For utlån vurdert til virkelig verdi skjer verdsettelse gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Risikofri rente anses som renten på lån mellom særlig kredittverdige banker. Påslag for kredittrisiko og marginer skjer med utgangspunkt i opprinnelig påslag for kredittrisiko og margin, men med senere justering av disse påslagene i takt med endringer i markedets prising av risiko, låntagernes kredittverdighet og marginendringer i markedet.

For lån med flytende rente er virkelig verdi vurdert å være lik pålydende verdi.

Innlån

Der innlån er vurdert til virkelig verdi, vil innlån vurderes til noterte priser der slike er tilgjengelig og papirene omsettes i et likvid marked. For andre papirer er verdsettelse foretatt gjennom bruk av verdsettelsesteknikker og neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Risikofri rente anses som renten på lån mellom særlig kredittverdige banker. Påslag for kredittrisiko er gjort på basis av de løpende vurderinger som andre markedsaktører gjør av bankens kredittverdighet.

Innskudd

For innskudd vurdert til virkelig verdi skjer verdsettelse gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Risikofri rente anses som renten på lån mellom særlig kredittverdige banker. Påslag for kredittrisiko er gjort på basis av de løpende vurderinger som andre markedsaktører gjør av bankens kredittverdighet. Påslag for marginer skjer med utgangspunkt i opprinnelig margin, men med senere justering av margin i takt med marginendringer i markedet.

For innskudd til flytende rente er virkelig verdi vurdert å være lik pålydende verdi.

Opsjoner

Verdsettelse av aksjeopsjoner og aksjeindeksopsjoner til virkelig verdi skjer via innhenting av markedspriser fra tilretteleggerne av de strukturerte produktene.

Aksjer

Aksjer er vurdert til noterte priser der dette er tilgjengelig. For andre aksjer er verdsettelsen foretatt ved bruk av verdsettelsesteknikker og neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer.

I noen tilfeller vil aksjer i lokale selskaper mest fremstå som en støtte til et positivt tiltak i lokalmiljøet. For slike aksjer er virkelig verdi satt til aksjens kostpris eller pålydende, evt. nedskrevet til kr. 1,- der det er opplagt at aksjene ikke har noen kommersiell verdi.

VIRKELIG VERDI SAMMENLIKNET MED INNREGNET VERDI

Konsern

MILLIONER KRONER	31.12.10		31.12.09		31.12.08	
	Virkelig verdi	Innregnet verdi	Virkelig verdi	Innregnet verdi	Virkelig verdi	Innregnet verdi
Netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	107	107	81	81	88	88
Netto utlån og fordringer på kunder	30 503	30 503	27 266	27 266	25 375	25 375
Overtatte eiendeler (aksjer)	0	0	3	3	0	0
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	4 378	4 373	5 307	5 311	2 419	2 440
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis	205	205	172	171	154	154
Eierandeler i konsernselskaper	0	0	0	0	0	0
Andre eiendeler	92	92	123	123	178	178
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	136	136	196	196	231	231
Gjeld til kredittinstitusjoner	-6 152	-6 152	-6 617	-6 617	-1 659	-1 659
Innskudd fra og gjeld til kunder	-14 963	-14 963	-14 164	-14 164	-12 936	-12 936
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-12 137	-12 089	-11 015	-10 969	-12 368	-12 407
Annen gjeld	-172	-172	-128	-128	-206	-206
Betalbar skatt	-95	-95	-81	-81	-88	-88
Påløpte kostnader og forsk.betalte inntekter	-241	-241	-272	-272	-495	-495
Avsetning for forpliktelser	-2	-2	-2	-2	-5	-5
Ansvarlig lånekapital	-657	-698	-636	-698	-548	-698
SUM	1 004	1 006	234	221	139	-28

Morbank

MILLIONER KRONER	31.12.10		31.12.09		31.12.08	
	Virkelig verdi	Innregnet verdi	Virkelig verdi	Innregnet verdi	Virkelig verdi	Innregnet verdi
Netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	696	696	81	81	88	88
Netto utlån og fordringer på kunder	21 154	21 154	22 334	22 334	25 375	25 375
Overtatte eiendeler (aksjer)	0	0	3	3	0	0
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	10 777	10 772	10 232	10 211	2 419	2 440
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis	205	205	172	172	154	154
Eierandeler i konsernselskaper	300	300	200	200	0	0
Andre eiendeler	92	92	123	123	178	178
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	129	129	193	193	231	231
Gjeld til kredittinstitusjoner	-6 152	-6 152	-6 813	-6 813	-1 659	-1 659
Innskudd fra og gjeld til kunder	-14 963	-14 963	-14 164	-14 164	-12 936	-12 936
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-10 141	-10 092	-11 015	-10 969	-12 368	-12 407
Annen gjeld	-172	-172	-128	-128	-206	-206
Betalbar skatt	-85	-85	-73	-73	-88	-88
Påløpte kostnader og forsk.betalte inntekter	-225	-225	-268	-268	-495	-495
Avsetning for forpliktelser	-2	-2	-2	-2	-5	-5
Ansvarlig lånekapital	-657	-698	-636	-698	-548	-698
SUM	958	960	241	204	139	-28

For kortsiktige finansielle instrumenter vil innregnet beløp normalt alltid være en god tilnærming til virkelig verdi. Finansielle derivater og kortsiktige plasseringer i verdipapirer er i sin helhet vurdert til virkelig verdi.

KLASSIFISERING AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

- VIRKELIG VERDI HIERARKI

Finansielle instrumenter er klassifisert i ulike nivåer. Kun finansielle instrumenter som vurderes til virkelig verdi er presentert.

Nivå 1: Omfatter finansielle eiendeler og forpliktelser verdsatt ved bruk av ukorrigerte observerbare markedsverdier. Dette omfatter noterte aksjer, derivater som handles på aktive markedsplasser, øvrige verdipapirer med noterte markedsverdier.

Nivå 2: Instrumenter verdsatt basert på verdsettelsesteknikker hvor alle forutsetninger (all input) er basert direkte eller indirekte på observerbare markedsdata. Verdier her kan hentes fra eksterne markedsaktører eller avstemmes mot eksterne markedsaktører som tilbyr slike tjenester.

Nivå 3: Instrumenter er basert på verdsettelsesteknikker hvor minst en vesentlig forutsetning ikke kan støttes basert på observerbare markedsverdier. I denne kategorien inngår investeringer i selskaper og fastrenteutlån hvor det ikke foreligger markedsinformasjon.

Konsern 31.12.2010				
MILLIONER KRONER	Innregnet verdi	Virkelig verdi		
		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Netto utlån og fordringer på kunder	3 610	0	0	3 610
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	4 238	0	4 238	0
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis med variabel avkastning	204	7	134	63
Andre eiendeler	85	0	85	0
Annen gjeld	-112	0	-112	0
Avsetning for forpliktelser	-2	0	-2	0
SUM	8 023	7	4 343	3 673

Morbank 31.12.2010				
MILLIONER KRONER	Innregnet verdi	Virkelig verdi		
		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Netto utlån og fordringer på kunder	3 610	0	0	3 610
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	6 028	0	6 028	0
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis med variabel avkastning	204	7	134	63
Andre eiendeler	85	0	85	0
Annen gjeld	-112	0	-112	0
Avsetning for forpliktelser	-2	0	-2	0
SUM	9 814	7	6 134	3 673

I 2010 utstedte datterselskapet obligasjoner som ble kjøpt av morbank. Disse er innregnet til virkelig verdi i morbanken, men eliminert i konsernregnskapet. Derav differansen mellom virkelig verdi på obligasjoner i morbank vs. konsernregnskapet pr. 31.12.2010.

Konsern/Morbank 31.12.2009				
MILLIONER KRONER	Innregnet verdi	Virkelig verdi		
		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Netto utlån og fordringer på kunder	3 720	0	0	3 720
Overtatte eiendeler	3	0	0	3
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	5 176	0	5 176	0
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis med variabel avkastning	170	0	170	0
Andre eiendeler	100	0	100	0
Annen gjeld	-56	0	-56	0
Avsetning for forpliktelser	-2	0	-2	0
SUM	9 111	0	5 388	3 723

Konsern/Morbank 31.12.2008				
MILLIONER KRONER	Innregnet verdi	Virkelig verdi		
		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Netto utlån og fordringer på kunder	2 315	0	0	2 315
Overtatte eiendeler	0	0	0	0
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	2 305	0	2 305	0
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis med variabel avkastning	152	0	152	0
Andre eiendeler	168	0	168	0
Annen gjeld	-128	0	-128	0
Avsetning for forpliktelser	-5	0	-5	0
SUM	4 807	0	2 492	2 315

Datterselskapet Pluss Boligkreditt AS har ingen finansielle instrumenter pliktig eller utpekt til virkelig verdi over resultat. Morbank er derfor lik konsern pr. 31.12.2009 og 31.12.2008.

Alle sertifikater og obligasjoner er nå klassifisert i nivå 2. Disse ble i årsrapporten for 2009 lagt inn i kategori 1. Dette påvirker ikke den innregnede verdien.

BEVEGELSER I VERDIER SOM ER KLASSIFISERT I NIVÅ 3

Konsern og Morbank

MILLIONER KRONER	Netto utlån og fordringer på kunder	Overtatte eiendeler	Aksjer, andeler og grunnfondsbevis med variabel avkastning
Innregnet verdi pr. 31.12.2008	2 315	0	0
Tilgang 2009	1 706	3	0
Verdiendringer ført i året	-16	0	0
Herav kredittrisiko	0	0	0
Avgang 2009	-285	0	0
Innregnet verdi 31.12.2009	3 720	3	0
Herav kredittrisiko	-45	0	0
Tilgang 2010	393	0	55
Herav overført fra nivå 1 eller 2	0	0	55
Verdiendringer ført i året	8	0	8
Herav kredittrisiko	18	0	0
Avgang 2010	-511	-3	0
Innregnet verdi 31.12.2010	3 610	0	63
Herav kredittrisiko	-27	0	0

Netto utlån og fordringer på kunder

Består utelukkende av fastrenteutlån, viser til note 1, pkt. 4.3.1.2 som omtaler verdsettelse av fastrenteutlån.

Overtatte eiendeler

Gjelder overtatte aksjer hvor det er ingen eller lav omsetning og skjønn må utøves ved verdsettelsen.

Aksjer, andeler og egenkapitalbevis med variabel avkastning

Gjelder aksjer og plasseringer i selskapet hvor det er ingen eller lav omsetning og skjønn må utøves ved verdsettelsen.

SIKRINGSBOKFØRING

Banken benytter seg av sikringsbokføring for den delen av verdipapirgjelden som er emittert som fastrenteobligasjoner. Obligasjonslånene som inngår i sikringsbokføringen er innregnet til kostpris. Påfølgende målinger skjer til amortisert kost, og endringen i virkelig verdi knyttet til den sikrede risikoen. Sikringen avdekker renterisikoen i obligasjonslånene. Sikringsbokføringen stiller krav til banken om å holde system på måling og dokumentasjon av sikringseffektivitet.

Konsern/Morbank 31.12.2010		
MILLIONER KRONER	Innregnet verdi	Virkelig verdi
Andre eiendeler (SWAP vedr. sikring)	53	53
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (sikringsbokføring)	-3 603	-3 612
Sum	-3 550	-3 558

Konsern/Morbank 31.12.2009		
MILLIONER KRONER	Innregnet verdi	Virkelig verdi
Andre eiendeler (SWAP vedr. sikring)	89	89
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (sikringsbokføring)	-3 939	-3 941
Sum	-3 850	-3 852

Konsern/Morbank 31.12.2008		
MILLIONER KRONER	Innregnet verdi	Virkelig verdi
Andre eiendeler (SWAP vedr. sikring)	145	145
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (sikringsbokføring)	-3 995	-3 887
Sum	-3 850	-3 742

Samtlige obligasjonslån emittert som fastrente inngår i sikringsbokføringen. Sparebanken Pluss benytter virkelig verdi sikring. Sikringen måles og dokumenteres hvert kvartal for å påse at sikringen er effektiv innenfor 80-125%. Som metode for å måle effektiviteten av sikringen benyttes dollar-offset metode.

VIRKELIG VERDI OG KONTRAKTFESTEDE BETALINGSFORPLIKTELSE R VED FORFALL

		Konsern			
MILLIONER KRONER	31.12.10		31.12.09		31.12.08
	Virkelig verdi	Betalingsforpl.	Virkelig verdi	Betalingsforpl.	Virkelig verdi
Ansvarlig lånekapital	-657	-700	-636	-700	-548
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-12 137	-12 053	-11 015	-10 903	-12 368
Innskudd og gjeld til kunder	-14 963	-14 963	-14 164	-14 164	-12 936
SUM	-27 757	-27 716	-25 815	-25 767	-25 852

		Morbank			
MILLIONER KRONER	31.12.10		31.12.09		31.12.08
	Virkelig verdi	Betalingsforpl.	Virkelig verdi	Betalingsforpl.	Virkelig verdi
Ansvarlig lånekapital	-657	-700	-636	-700	-548
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-10 141	-10 053	-11 015	-10 903	-12 368
Innskudd og gjeld til kunder	-14 963	-14 963	-14 164	-14 164	-12 936
SUM	-25 761	-25 716	-25 815	-25 767	-25 942

Forskjellen mellom virkelig verdi og betalingsforpliktelse for finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi er differansen mellom clean value og pålydende på kontraktene. Når det gjelder finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost, viser oppstillingen forskjellen mellom amortisert kost og kontraktene pålydende.

Kolonnen betalingsforpliktelse i denne oppstillingen består av nominell betalingsforpliktelse.

NOTE 30 – PANTSTILLELSE R OG GARANTIANSVAR

Morbank			Konsern		
31.12.08	31.12.09	31.12.10	31.12.10	31.12.09	31.12.08
Pantstillelser					
2 265	3 591	4 288	4 288	3 591	2 265
Garantiansvar					
68	129	150	150	129	68
317	291	290	290	291	317
0	0	6	6	0	0
0	1	1	1	1	0
40	48	39	39	48	40
425	468	485	485	468	425

NOTE 31 – SEGMENTRAPPORTERING

Sparebanken Pluss har 3 driftssegmenter, Personmarked (PM), Bedriftssenteret (BM) og Pluss Boligkreditt AS (Boligkreditt). Bankens egne investeringsaktiviteter er ikke et separat rapporterbart segment og kommer inn under posten ufordelt. Det vises til ytterligere omtale i regnskapsprinsipper om segmentene.

- **PM;** Lokalbanker og filialer, herunder næringsengasjementer som knytter seg til lokalbankene.
- **BM;** Bedriftssenteret ved hovedkontoret, inkluderer de store næringsengasjementene i og utenfor Agder-fylkene.
- **Ufordelt;** Stabsavdelinger og konsernelimineringer.
- **Boligkreditt;** Pluss Boligkreditt AS som er heleid datterselskap.

Pr. 31.12.2010	Konsern				
MILLIONER KRONER	PM	BM	Ufordelt	Boligkreditt	SUM
Renteinntekter og lignende inntekter	535	405	164	239	1 342
Rentekostnader og lignende kostnader	293	251	159	188	891
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	242	154	5	51	451
Utbytte og andre inntekter av v.p. med variabel avkastn.	0	0	8	0	8
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	67	16	3	0	86
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	10	2	-3	5	13
Netto verdiendring og gev./tap andre rentebærende v.p.	2	0	31	0	33
Andre driftsinntekter	3	3	4	0	9
Andre inntekter mellom segmenter	67	0	-67	0	0
Sum andre driftsinntekter	128	16	-18	-5	122
Lønn og generelle adm.kostnader	79	21	57	2	159
Avskrivninger m.v. av varige driftsmidler og imm. eiendeler	5	0	6	0	11
Andre driftskostnader	11	3	4	8	26
Sum andre driftskostnader	94	25	67	11	196
Tap på utlån	8	16	1	0	25
Driftsresultat etter tap på utlån	268	130	-81	36	352
Beregnet skattekostnad	0	0	86	10	96
Resultat for regnskapsåret	268	130	-167	26	256

	Konsern				
MILLIONER KRONER	PM	BM	Ufordelt	Boligkreditt	SUM
Netto utlån til kunder	10 371	9 595	1 188	9 349	30 503
Andre eiendeler	659	538	5 185	8	6 390
Sum eiendeler	11 029	10 133	6 374	9 357	36 893
Innskudd fra og gjeld til kunder	7 359	4 934	2 669	0	14 963
Mellomregning, annen gjeld og EK	3 670	5 199	3 705	9 357	21 930
Sum gjeld og egenkapital	11 029	10 133	6 374	9 357	36 893

Andre inntekter mellom segmentene privat og ufordelt, gjelder intern provisjon for lån som er overført til Pluss Boligkreditt AS.

Segmentet Boligkreditt er det eneste som skiller konsern fra morbank.

Pr. 31.12.2009

Konsern

MILLIONER KRONER	PM	BM	Ufordelt	Boligkreditt	SUM
Renteinntekter og lignende inntekter	673	400	232	124	1 429
Rentekostnader og lignende kostnader	434	264	221	89	1 007
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	239	137	11	35	422
Utbytte og andre inntekter av v.p. med variabel avkastning	0	0	7	0	7
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	68	15	4	0	87
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	-10	-2	1	0	-13
Netto verdiendring og gev./tap andre rentebærende v.p.	1	0	84	0	85
Andre driftsinntekter	2	-1	7	0	9
Andre inntekter mellom segmenter	29	0	-29	0	0
Sum andre driftsinntekter	90	13	72	0	174
Lønn og generelle adm.kostnader	76	19	69	2	166
Avskrivninger m.v. av varige driftsmidler og imm.eiedeler	4	0	7	0	12
Andre driftskostnader	9	1	8	5	24
Sum andre driftskostnader	90	20	85	7	201
Tap på utlån	1	23	1	0	25
Driftsresultat etter tap på utlån	239	106	-4	28	370
Beregnet skattekostnad	0	0	101	8	109
Resultat for regnskapsåret	239	106	-105	20	260

Konsern

MILLIONER KRONER	PM	BM	Ufordelt	Boligkreditt	SUM
Netto utlån til kunder	12 473	8 740	1 121	4 932	27 266
Andre eiendeler	594	490	6 638	201	7 923
Sum eiendeler	13 067	9 231	7 759	5 132	35 189
Innskudd fra og gjeld til kunder	7 091	4 971	2 102	0	14 164
Mellomregning, annen gjeld og EK	5 976	4 260	5 656	5 132	21 025
Sum gjeld og egenkapital	13 067	9 231	7 759	5 132	35 189

Andre inntekter mellom segmentene privat og ufordelt, gjelder intern provisjon for lån som er overført til Pluss Boligkreditt AS.

Segmentet Boligkreditt er det eneste som skiller konsern fra morbank.

Pr. 31.12.2008

Morbank

MILLIONER KRONER	PM	BM	Ufordelt	Boligkreditt	SUM
Renteinntekter og lignende inntekter	1 103	505	233	0	1 883
Rentekostnader og lignende kostnader	830	399	177	0	1 443
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	273	106	56	0	440
Utbytte og andre inntekter av v.p. med variabel avkastning.	0	0	6	0	6
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	73	14	8	0	96
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	-10	-2	-1	0	-14
Netto verdiendring og gev./tap andre rentebærende v.p.	3	0	-81	0	-78
Andre driftsinntekter	3	1	4	0	8
Sum andre driftsinntekter	69	14	-65	0	18
Lønn og generelle adm.kostnader	75	19	71	0	169
Avskrivninger m.v. av varige driftsmidler og imm.eiedeler	3	0	8	0	10
Andre driftskostnader	10	1	8	0	19
Sum andre driftskostnader	88	20	87	0	199
Tap på utlån	14	20	12	0	46
Driftsresultat etter tap på utlån	240	79	-107	0	213
Beregnet skattekostnad	0	0	67	0	67
Resultat for perioden	240	79	-174	0	146

Morbank

MILLIONER KRONER	PM	BM	Ufordelt	Boligkreditt	SUM
Netto utlån til kunder	16 249	7 793	1 333	0	25 375
Andre eiendeler	663	567	3 890	0	5 120
Sum eiendeler	16 912	8 360	5 223	0	30 495
Innskudd fra og gjeld til kunder	7 539	4 218	1 179	0	12 936
Mellomregning, annen gjeld og EK	9 373	4 141	4 045	0	17 559
Sum gjeld og egenkapital	16 912	8 360	5 223	0	30 495

Sparebanken Pluss var ikke konsern pr. 31.12.2008.

NOTE 32 – OPPLYSNINGER OM NÆRSTÅENDE PARTER

Sparebanken Pluss har inngått i transaksjoner med nærstående parter som beskrevet i herværende note, samt note 33. Transaksjoner med datterselskap er eliminert i konsernregnskapet. Sparebanken Pluss sine egenkapitalbevisiere fremkommer i note 26. Foruten lån gitt til særskilte betingelser til ansatte, er alle transaksjoner

med nærstående inngått på markedsmessige vilkår. Utover de transaksjoner som identifiseres i denne note og note 33, samt eliminerte transaksjoner innenfor konsernet Sparebanken Pluss er det ikke transaksjoner eller utestående av betydning med nærstående parter.

Morbank						
31.12.08	31.12.09	31.12.10	TUSEN KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
Renteinntekter						
IA	88 969	155 187	Pluss Boligkreditt AS - datterselskap	IA	IA	IA
269	339	334	Plussmegleren AS - tilknyttet selskap	334	339	269
Andre inntekter						
IA	4 823	10 727	Pluss Boligkreditt AS - datterselskap	IA	IA	IA
231	231	253	Plussmegleren AS - tilknyttet selskap	253	231	231
Rentekostnader						
IA	4 851	1 643	Pluss Boligkreditt AS - datterselskap	IA	IA	IA
683	746	1 062	Plussmegleren AS - tilknyttet selskap	1 062	746	683
Andre kostnader						
IA	0	0	Pluss Boligkreditt AS - datterselskap	IA	IA	IA
187	467	187	Plussmegleren AS - tilknyttet selskap	187	467	187
Fordringer pr. 31.12.						
IA	0	588 835	Pluss Boligkreditt AS - datterselskap	IA	IA	IA
6 000	6 000	6 000	Plussmegleren AS - tilknyttet selskap	6 000	6 000	6 000
Gjeld pr. 31.12.						
IA	195 947	0	Pluss Boligkreditt AS - datterselskap	IA	IA	IA
10 997	82 208	22 147	Plussmegleren AS - tilknyttet selskap	22 147	82 208	10 997

Sparebanken Pluss har fraregnet lån som er overført til Pluss Boligkreditt AS. Avtalene er utformet slik at utlånene kvalifiserer til å fraregnes. Omfanget av slike fraregnede utlån er gjengitt nedenfor.

Morbank			
MILLIONER KRONER	31.12.10	31.12.09	31.12.08
Pluss Boligkreditt AS	9 349	4 932	IA

Pluss Boligkreditt AS ble etablert i 2009 og det er derfor ikke aktuelle sammenlikningstall for 2008.

Pluss Boligkreditt AS kjøper de fleste tjenester fra banken. Alle avtaler mellom selskapene er inngått på markedsmessige vilkår. Pluss Boligkreditt AS har pr. 31.12.2010 en innvilget kredittramme på 3 000 mill. kroner i Sparebanken Pluss. I tillegg har Pluss Boligkreditt AS en til enhver tid tilgjengelig lånefasilitet med morbank hvor det betales en årlig kommisjon.

NOTE 33 – GODTGJØRELSE OG LIKNENDE

Godtgjørelse til styret, ledelsen og tillitsvalgte.
Konsernets ledergruppe består av ledergruppen i banken.

TUSEN KRONER	Honorar	Lønn	Resultat- bonus ^{5) 6)}	Naturallytelser og andre skattepliktige ytelser	Opptjent pensjons- rettighet	Samlet godt- gjørelse	Lån og sikkerhets- stillelser
Tidligere ledende ansatte							
Ingen tidligere ledende ansatte mottar ytelser							
Ledende ansatte							
Adm. direktør ¹⁾		1 789	68	210	656	2 723	2 635
Viseadm. direktør / Direktør BM		1 254	51	152	210	1 666	1 976
Direktør personmarked		1 015	47	153	290	1 505	1 443
Banksjef kreditt		894	44	154	125	1 217	1 615
Banksjef økonomi		825	41	157	151	1 175	509
Styret ²⁾							
Styrets formann ¹⁾	130					130	
Styrets nestformann	70					70	
Øvrige styremedlemmer	280					280	4 617
Kontrollkomité ³⁾							
Kontrollkomitéens formann	50					50	3 778
Medlemmer	66					66	154
Forstanderskap ⁴⁾							
Formann	20					20	
Medlemmer	31					31	31 265
Sum	647	5 777	251	825	1 432	8 933	47 992

¹⁾ Adm. direktør har seks måneders oppsigelsestid. Ved vesentlig endring i stillingsinnhold har adm. direktør anledning til å fratre med en etterlønnssavtale på en halv årslønn i to år. Eventuelle lønnsinntekter fra andre i etterlønnssperioden medfører avkorting. Styrets formann har ikke etterlønnssavtale.

²⁾ Varamedlemmer styret mottar kr. 2 000 pr. møte.

³⁾ Varamedlem kontrollkomité mottar kr. 1 650 pr. møte.

⁴⁾ Medlemmer og varamedlem forstanderskapet mottar kr. 1 350 pr. møte.

⁵⁾ Det er et bonussystem for alle bankens ansatte. Fra og med 01.01.2011 vil ikke bankens ledergruppe og internrevisor inngå i bonusordningen. Se note 18 for nærmere detaljer.

⁶⁾ Noten angir utbetalt prestasjonslønn og bonus i regnskapsåret, opptjent tidligere år.

Lån og sikkerhetsstillelse til bankens ledelse, styre, tillitsvalgte og øvrige ansatte

TUSEN KRONER	STILLING	2010 HOVEDSTOL	2009 HOVEDSTOL	2008 HOVEDSTOL
Ledende ansatte				
Stein Hannevik	Adm. direktør	2 635		
Lasse Kvinlaug	Viseadm. direktør - Direktør BM	1 976		
Kjell Omland	Direktør PM	1 443		
Bjørn Friestad	Banksjef kreditt	1 615		
Tellef Myrvold	Banksjef økonomi	509		
Sum ledende ansatte		8 178	8 023	9 008
Styret				
Arvid Grundekjøn	Styreformann	-		
Norunn Tveiten Benestad	Nestformann	-		
Kristin Wallevik	Styremedlem	2 598		
Peder Syrdalen	Styremedlem	-		
Magne T. Haug	Styremedlem	-		
Bente Pedersen	Styremedlem	2 019		
Sum styret		4 617	4 181	4 567
Kontrollkomité				
Tor Emil Tellefsen	Formann	3 778		
Greta Hilding	Medlem	23		
Georg Fritzman	Medlem	131		
Sum kontrollkomité		3 933	4 091	4 276
Forstanderskap				
Tormod Nyberg	Formann - egenkapitalbeveiseier	-		
Kjell Bjarne Back	Innskytervalgt	-		
Vidar Andreas Tobiassen	Innskytervalgt	6 274		
Mette Vestberg Sørensen	Innskytervalgt	3 951		
Yngvar Aulin	Innskytervalgt	714		
Ståle Rysstad	Innskytervalgt	-		
Per Olav Skutle	Innskytervalgt	2 142		
Jan Kåre Haugland	Kommunevalgt	-		
Einar Sørensen	Kommunevalgt	238		
Ole Fritjof Godfredsen	Kommunevalgt	2 729		
Hans Otto Lund	Kommunevalgt	2 052		
Guri Langfelt	Kommunevalgt	-		
Birger Bjellås	Kommunevalgt	947		
Egil Galteland	Egenkapitalbeveiseier	-		
Arne Huser	Egenkapitalbeveiseier	-		
Jens Helge Hodne	Egenkapitalbeveiseier	-		
Endre Glastad	Egenkapitalbeveiseier	-		
Carsten Akselsen	Egenkapitalbeveiseier	-		
Kay Kyllingstad	Valgt av de ansatte	2 061		
Lars Falkenberg	Valgt av de ansatte	1 950		
Grethe Simonsen	Valgt av de ansatte	2 218		
Andreas Gulsrud	Valgt av de ansatte	1 982		
Siri Fredriksen	Valgt av de ansatte	4 007		
Sum forstanderskap		31 265	32 062	26 300
Øvrige ansatte		228 796	233 118	251 211

Lån til ledende ansatte er gitt på ordinære ansattevilkår.

Godtgjørelse til revisor inngår i andre driftskostnader.

Morbank				Konsern		
2008	2009	2010	TUSEN KRONER	2010	2009	2008
584	694	781	Ordinært revisjonshonorar lovpålagt revisjon	893	756	584
45		34	Skatterådgivning	78		45
			Andre attestasjonstjenester	39		
186	291	161	Honorar for annen bistand	176	358	186
815	985	976	Sum godtgjørelse til valgt revisor (inkl. mva.)	1 186	1 114	815

NOTE 34 – HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN OG BETINGEDE UTFALL

I februar 2011 har Moody's Investor Service gitt Aaa-rating til obligasjoner med fortrinnsrett som utstedes av Pluss Boligkreditt AS.

For øvrig er det ikke oppstått noen hendelser av vesentlig betydning for regnskapet etter balansedagen.

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Sparebanken Pluss, som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2010, resultatregnskap, oppstillinger over andre inntekter og kostnader, endringer i egenkapital og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og administrerende direktørs ansvar for årsregnskapet

Styret og administrerende direktør er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og administrerende direktør finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for bankens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av bankens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon om selskapsregnskapet og vår konklusjon om konsernregnskapet.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Sparebanken Pluss avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av bankens og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2010 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon», mener vi at styret og administrerende direktør har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Kristiansand, 10. mars 2011

Øystein A. Kvåse

Øystein A. Kvåse
Statsautorisert revisor

KONTROLLKOMITEENS MELDING 2010

Kontrollkomiteen har ført tilsyn med at bankens virksomhet er drevet i samsvar med sparebanklovens bestemmelser, bankens vedtekter, forstanderskapets vedtak og andre bestemmelser som banken har plikt til å rette seg etter.

Kontrollkomiteen har gjennomgått styrets protokoller, og forøvrig foretatt de undersøkelser som sparebankloven og kontrollkomiteens instruks bestemmer.

Kontrollkomiteen har gjennomgått styrets årsmelding, resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter samt revisors beretning, uten at dette gir foranledning til bemerkninger.

Kontrollkomiteen vil anbefale at resultatregnskapet og balansen fastsettes som bankens regnskap for 2010.

Kristiansand den 11. mars 2011

Tor Emil Tellefsen
Tor Emil Tellefsen
Formann

Greta Hilding
Greta Hilding

Georg Fritzman
Georg Fritzman

